

Ο ΜΕΝΤΩΡ

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΟ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΟΔΙΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ
ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Ο ΜΕΝΤΩΡ, Χρονογραφικό καὶ Ἱστοριοδικὸ Δελτίο τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας,
ἐκδίδεται τὸν Ἀπρίλιο, Ἰούνιο, Ὀκτώβριο καὶ Δεκέμβριο κάθε ἔτους
μὲ τὴν ἐπιμέλεια τοῦ ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ

Σ' ΑΥΤΟ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ:

Πρὸς τοὺς Ἐταίρους: 1-2 • Β. Χ. ΠΕΤΡΑΚΟΥ, Ἀρχαιοκαπηλία καὶ ἐπιστήμη: 3-5
• Β. Χ. ΠΕΤΡΑΚΟΥ, Τὸ μνημεῖο τῶν πεσόντων στὸν κορινθιακὸ πόλεμο (394 π.Χ.):
6-11 • Μνήμη Ἀγγελοῦ Βλάχου: 11 • Δωρεά: 11 • Πρακτικὸ τῆς Α' Τακτικῆς
Γενικῆς Συνέλευσης τῆς 25 Ἀπριλίου 2004: 12-29.

Ἐκδοτικὴ φροντίδα Ἠλέκτρας Ἀνδρεάδη

ISSN 1105-7181

© Ἡ ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικὴ Ἐταιρεία, Πανεπιστημίου 22, 106 72 Ἀθήναι, Fax (210) 3644 996

Ο ΜΕΝΤΩΡ

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΟ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΟΔΙΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ
ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΕΤΟΣ ΔΕΚΑΤΟ ΕΒΔΟΜΟ • ΤΕΥΧΟΣ 70 • ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2004

Πρὸς τοὺς Ἐταίρους

Η ΑΛΛΑΓΗ

Πολλὲς φορὲς μοῦ εἶχε εἰπωθεῖ, μάλιστα κατὰ τὰ δύο τελευταῖα χρόνια, ὅτι ἡ μορφή ποῦ εἰκόνιζε τὸν ὀμηρικὸ Μέντορα σὲ ἐξώφυλλο καὶ τὸν ἐσώφυλλο δὲν ἐξέφραζε τὸ πνεῦμα τοῦ περιοδικοῦ. Μάλιστα μοῦ εἶχε ὑποδειχθεῖ χωρὶο τοῦ Ἀριστοτέλους, σὴ Ρητορικὴ (1389 b, 13), ὡς περιγραφικὸ τοῦ γέροντος τῆς εἰκόνας μας:

«... καὶ μικρόψυχοι διὰ τὸ τεταπεινωθῆαι ὑπὸ τοῦ βίου· οὐδενὸς γὰρ μεγάλου οὐδὲ περιττοῦ ἀλλὰ τῶν πρὸς τὸν βίον ἐπιθυμοῦσι. καὶ ἀνελεύθεροι· ἐν γὰρ τι τῶν ἀναγκαίων ἢ οὐσία, ἅμα δὲ καὶ διὰ τὴν ἐμπειρίαν ἴσασιν ὡς χαλεπὸν τὸ κτήσασθαι καὶ ῥάδιον τὸ ἀποβαλεῖν. καὶ δειλοὶ καὶ πάντα προφοβητικοί· ἐναντίως γὰρ διάκεινται τοῖς νέοις· κατεψυγμένοι γὰρ εἰσιν, οἱ δὲ θερμοί, ὥστε προωδοπεποίηκε τὸ γῆρας τῇ δειλίᾳ· καὶ γὰρ ὁ φόβος κατάψυξις τίς ἐστιν. καὶ φιλόζωοι, καὶ μᾶλλον ἐπὶ τῇ τελευταίᾳ ἡμέρᾳ διὰ τὸ τοῦ ἀπόντος εἶναι τὴν ἐπιθυμίαν, καὶ οὐ ἐνδεεῖς, τούτου μάλιστα ἐπιθυμεῖν. καὶ φίλαυτοι μᾶλλον ἢ δεῖ· μικροψυχία γὰρ τις καὶ αὕτη. καὶ πρὸς τὸ συμφέρον ζῶσιν, ἀλλ' οὐ πρὸς τὸ καλόν, μᾶλλον ἢ δεῖ, διὰ τὸ φίλαυτοι εἶναι».

Δὲν περίμενα ποτὲ ὅτι τὸ σχέδιο ἦταν δυνατὸν νὰ προκαλέσει τέτοιους συνειρμούς, ἀλλὰ εἶναι γεγονὸς ὅτι δημιουργήθηκαν. Ἀναζητήθηκε λοιπὸν ἄλλος Μέντωρ, πλησιέστερος πρὸς ἐκεῖνον ποὺ συντρόφευε τὸν Ὀδυσσεύα πρὶν φύγει γιὰ τὸν πόλεμο τῆς Τροίας, ὅταν ἦταν νέος, «ὅς ῥ' Ὀδυσσεύος ἀμύμονος ἦεν ἑταῖρος» (Ὀμ. β 225· περισσότερα βλ. Ὁ Μέντωρ 19, 1992, 1). Ἡ κατάλληλη ἀπεικόνιση βρέθηκε σ' ἓνα θαυμάσιο σχέδιο, ὑποθέτω ὅτι εἶναι τοῦ Ἀλέκου Κοντόπουλου, ποὺ ἀντιγράφει μορφή τῆς πελίκης ἀρ. 1185 τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου: «ἄνδρας πωγωνοφόρος, ἀρχοντικός, τυλιγμένος στὸ ἱμάτιό του. Στηρίζεται μὲ τὴν ἀριστερὴ μασχάλῃ στὴ ράβδο του καὶ φέρνει πίσω τὸ δεξιὸ του σκέλος. Γύρω στὴν κόμη ἔχει φορέσει στεφάνι ἐλιᾶς», κατὰ τὴν περιγραφή τῆς Σέμνης Καρούζου.

Τὴν πελίκη ζωγράφισε ὁ Ἀθηναῖος ἀγγειογράφος Αἴσων (γύρω στὸ 420 π.Χ.). Εἶναι ἀδημοσίευντη ἀλλὰ ἀπεικόνισή της περιέχεται στὸ βιβλίον τοῦ Χρήστου καὶ τῆς Σέμνης Καρούζου, Ἀνθολόγημα θησαυρῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Μουσείου (ΜΙΕΤ 1981) εἰκ. 87α καὶ σ. 75-76 (ὑπόδειξη τοῦ κ. Μιχάλη Τιβέριου). Μνεῖες τοῦ ἀγγείου καὶ ταύτιση τοῦ ζωγράφου ἔγιναν ἀπὸ τὸν J. D. Beazley. Στὴν πελίκη, ποὺ βρέθηκε τὸ 1874 σὲ ἀνασκαφὴς τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας στὸν Κεραμεικὸ, ὑπάρχουν ἐπιγραφὰς ποὺ ὀνοματίζουν τὶς μορφές. Ἡ δική μας μορφή πιθανῶς ἦταν ὁ Αἰγεύς, σὲ σκηνὴ στὴν ὁποία ὁ Θησεύς, ποὺ φεύγει γιὰ τὴν Κρήτη ἀποχαιρετᾷ τοὺς γονεῖς του.

Ὁ Αἴσων, φυσικά, δὲν εἶχε δεῖ ποτὲ τὸν Αἰγεῖα καὶ ζωγράφισε μὲ ἰδανικὴ μορφή ἢ ὁποία, πιστεύω, μπορεῖ νὰ ἀντιπροσωπεύσει καὶ τὸν Μέντορα.

B.X.II.

ΑΡΧΑΙΟΚΑΠΗΛΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Στὰ Γενικά Ἀρχεῖα τοῦ Κράτους πλῆθος ἀδημοσίετων ἐγγράφων παρουσιάζουν μεγάλο ἱστορικὸ ἐνδιαφέρον, γιατί ἀποκαλύπτουν ἄγνωστες ἐνέργειες ἢ διαφωτίζουν ἀτελῶς γνωστά γεγονότα. Ἐνα τέτοιο ἔγγραφο εἶναι αὐτὸ ποὺ ἀκολουθεῖ. Συντάκτης του εἶναι ὁ Ἀλέξανδρος Ρίζος Ραγκαβῆς (1809-1892), πρῶτος Γραμματεὺς τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας (1837-1851), καθηγητῆς τῆς ἀρχαιολογίας στὸ Ὁθῶνιο Πανεπιστήμιο (1844-1866) καὶ διπλωμάτης.

Κατὰ τὴ θητεία του ὡς πρεσβευτῆς στὸ Βερολίνο (1874-1887) δὲν ἔπαψε νὰ ἐνδιαφέρεται γιὰ τὴν ἀρχαιολογία. Δεῖγμα εἶναι ἡ ἀναφορά του τῆς 20 Ἀπριλίου 1877 μὲ τὴν ὁποία ἐνημερώνει τὸ Ὑπουργεῖο Ἐξωτερικῶν γιὰ τὴ γνώμη τῶν ξένων ὡς πρὸς τὰ μνημεῖα τοῦ τόπου μας καὶ ὑποδεικνύει μέση λύση γιὰ τὴν πάταξη τῆς ἀρχαιοκαπηλίας.

Ἄρ. 136 Ἐν Βερολίνῳ τῆ 20 Ἀπριλίου/2 Μαΐου 1877 Ὁ Ἀλέξανδρος Ρ. Ραγκαβῆς πρὸς τὴν *Αὐτοῦ ἐξοχότητα τὸν κύριον Ε. Δεληγεώργην, Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, κτλ., κτλ.*

Κύριε Ὑπουργέ, Χθὲς τὸ ἐσπέρας καίτοι μόλις ἀφιχθεὶς ἐκ Καρλορούης, ἐπορευθῆν ἐῖς τὴν μηνιαίαν συνεδρίασιν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας, θέλων ν' ἀκούσω τί περὶ Ἑλλάδος λέγει ὁ ἄρτι ἐπανελθὼν καθηγητῆς κος Κούρτιος.

Δυστυχῶς, μεταξὺ ὅσων εἶπε περὶ τῶν γενομένων ἀξιολόγων ἐρημμάτων ἐν τε τῇ Ὀλυμπίᾳ καὶ ἐν Ἀθήναις, ἐξεφράσθη αὐστηρότατα περὶ τῶν καταστροφῶν εἰς ἃς εἰσὶν ἐκτεθειμέναι αἱ ἀρχαῖαι θέσεις, ὡς ὁ Λυκαβητὸς καὶ ἡ μόλις διὰ Διατάγματος σωθεῖσα Ἀκαδημία καὶ τὰ λείψανα τῶν ἀρχαίων λαξευτῶν βράχων, τοίχων καὶ οἰκοδομῶν, ὧν πολλὰ σημειώσας κατὰ τὴν πρώτην του ἐπιδημίαν εἰς τὴν Ἑλλάδα, δὲν ἐπανεῦρε πλέον κατὰ τὴν δευτέραν. Ἐπίσης ἔψεξε καὶ τὴν σῶρευσιν τῶν ἀπὸ τῶν ἀνασκαφῶν τῆς ἀκροπόλεως καὶ τῶν περίξ καταρρίφθέντων καὶ καταρρίπτομένων χωμάτων, τῶν μεταβαλόντων τὸ σχῆμα τῶν πλευρῶν αὐτῆς καὶ πληρῶντων τὴν μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ Μουσείου κοιλάδα.

Τέλος ανέφερον ὅτι πάμπολλα καὶ σπουδαιότατα ἔργα ἀρχαίας τέχνης πωλοῦνται εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ τινα ἀρχαιοπωλεῖα τῶν Ἀθηνῶν καὶ διασπείρονται συνήθως εἰς ἰδιωτικὰς συλλογὰς, ὅπου μένουσιν ἄχρηστα διὰ τὴν τέχνην καὶ τὴν ἐπιστήμην. Ὡς πρὸς τοῦτο, ἐπειδὴ οὔτε δυνατὸν οὔτε νόμιμον οὔτε συμφέρον εἶναι νὰ κωλυθῇ ἡ ἐλευθέρᾳ ἀγοραπωλησίᾳ ἀρχαίων ἀντικειμένων, ὧν ὅμως πολλά, εἴτε ἔνεκα τῆς φύσεως αὐτῶν εὐκόλως ἀποκρυπτομένων, εἴτε ἔνεκα τοῦ χαρακτηῖρος τῶν ἀγοραστῶν, εὐκόλως ἐξάγονται τοῦ Κράτους ἐναντίον τοῦ ὀρισμοῦ τοῦ Νόμου, διὰ τοῦτο ἴσως σκόπιμον θὰ ἦτο, δαπανώσης ἀφ' ἑνὸς μὲν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῆς κεφάλαια ἤδη κεκτημένης Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας πρὸς ἀρχαιολογικοὺς σκοποὺς, νὰ ἐπήρχετο συνεννόησις καὶ διάταξις τις, καθ' ἣν οὔτω διαιρεθῶσιν αἱ δαπάναι, ὥστε τὰς ἀνασκαφὰς ν' ἀναλάβῃ τὸ ἐν τῶν ταμείων τὸ ἕτερον νὰ προσδιορισθῇ ἀποκλειστικῶς εἰς ἀγορὰν τῶν ἐν χερσὶν ἰδιωτῶν εὐρισκομένων ἀξιολόγων ἀρχαιοτήτων. Παρατηρῶ δὲ ὅτι τὸ τελευταῖον τοῦτο ἀντικείμενον εἶναι τοῦ πρώτου σπουδαιότερον, οὐ μόνον διότι αἱ ὑπὸ γῆν ἀρχαιοτήτες μένουσι κἂν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀνέπαφοι μέχρις οὗ ὑπάρξωσι πόροι πρὸς ἀνασκαφὴν αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ διότι δυνατὸν πάντοτε εἶναι καὶ ὑπὸ ξένων πρὸς ὄφελος τῶν ἑλληνικῶν μουσείων καὶ τῆς καθόλου ἐπιστήμης ν' ἀνασκάπτωνται ὡς γίνονται ἐν Ὀλυμπίᾳ ὑπὸ τῶν Γερμανῶν, ἐν Δήλῳ ὑπὸ τῶν Γάλλων.

Ταῦτα ἐνόμισα καθήκον μου νὰ φέρω εἰς γνῶσιν τοῦ Β(ασιλικῶ) Ὑπουργείου, ἵνα, ἐὰν ἐγκρίνῃ διαβιβάσῃ αὐτὰ εἰς τὸ ἐπὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως.

Διατελῶ μετὰ σεβασμοῦ, εὐπειθέστατος, Ἀ. Ρ. Ραγκαβῆς
(Γ.Α.Κ. Ἀκατάτακτα Ὑπουργείου Παιδείας).

Ὁ Ernst Curtius (1814-1896), σχεδὸν συνομήλικος τοῦ Ραγκαβῆ, εἶναι ὁ Γερμανὸς φιλόλογος καὶ ἀρχαιολόγος ποῦ πρωτοστάτησε στὶς ἀνασκαφὰς τῆς Ὀλυμπίας. Στὴν Ἑλλάδα ἦλθε γιὰ πρώτη φορὰ τὸ 1837 μετὰ τὸν δάσκαλό του Ο. Müller. Τὸ ἐπιστημονικὸ του ἔργο εἶναι μεγάλο καὶ ἐντυπωσιακόν, καὶ ὡς δεῖγμα μνημονεύω τὴ συμβολὴν του στὴν ἀνασκαφὴν καὶ δημοσίευσιν τῶν ἀνασκαφῶν τῆς Ὀλυμπίας καὶ στὴ δημοσί-

ευση τῶν φημισμένων *Karten von Attika*, τῶν ὁποίων ὅσο περνάει ὁ καιρὸς τόσο μεγαλώνει ἡ σπουδαιότητα.

Ὁ Λυκαβηττός, τοῦ ὁποίου τὴν καταστροφή κακίζει ὁ Curtius, εἶχε μεταβληθεῖ τὰ χρόνια ἐκεῖνα σὲ λατομεῖο ὑπὸ τὰ ἀπαθὴ βλέμματα τῶν περισσοτέρων Ἀθηναίων. Τὸ ἴδιο καὶ ἡ Πνύκα. Ἡ νέα Ἀθήνα χρειαζόταν οἰκοδομικὰ ὑλικά, πέτρες καὶ ἀσβέστι. Οἱ ἀκατέργαστες πέτρες ποὺ περίσσευαν ἀπὸ τὶς κατεδαφίσεις τῶν μεταγενέστερων κτισμάτων τῆς Ἀκροπόλεως χρησιμοποιήθηκαν στὴν οἰκοδόμησι τῶν κτιρίων τῆς Ἀθήνας, ὅπως τὰ παλιὰ Ἀνάκτορα, τὸ Ἀρσάκειο.

Τὰ ὅσα καταγγέλλει ὁ Curtius γιὰ τὴν ἀρχαιοκαπηλία στὴν Ἀθήνα εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐλευθεριότητος ὡς πρὸς τὶς ἀνασκαφὲς τοῦ νόμου τοῦ 1834 γιὰ τὸν ὁποῖο ἀρκετὰ γράφονται στὰ τεύχη 68 καὶ 69 τοῦ 2003, τοῦ *Μέντορος*.

Δὲν εἶναι παράδοξο ὅτι ἓνας ξένος, ὁ Curtius, ἔχει ὀρθότερες ἀπόψεις περὶ τῶν κινητῶν ἀρχαίων ἀπὸ τὸν Ραγκαβῆ, πρῶτο Γραμματέα τῆς Ἑταιρείας καὶ καθηγητὴ τῆς ἀρχαιολογίας. Ὁ Curtius βλέπει τὰ ἀρχαῖα ὡς ἔργα τέχνης, ὅσα εἶναι, καὶ ὡς ἐπιστημονικὰ τεκμήρια τὰ ὁποῖα μόνον μέσα στὰ μουσεῖα καὶ στὶς ἀποθήκες τους μποροῦν νὰ μελετηθοῦν σωστά. Ὡς παράδειγμα θὰ ἐπικαλεσθῶ καὶ πάλι τὰ ἀρχαῖα τῆς Τανάγρας. Ὅσα συγκέντρωσε ὁ Παναγιώτης Σταματάκης βρίσκονται στὸ Ἐθνικὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο. Ὅσα, πολλές χιλιάδες, λεηλάτησαν οἱ τυμβωρύχοι ἢ κράτησαν ὡς μερίδιο οἱ ιδιώτες ἀνασκαφεῖς πωλήθηκαν σὲ συλλογεῖς καὶ σὲ ἀρχαιοπώλες καὶ εἶναι χαμένα ὀριστικῶς, καθὼς ἔχουν σκορπίσει καὶ δὲν εἶναι πλέον δυνατὸν νὰ ἐντοπισθοῦν.

B.X.II.

ΤΟ ΜΝΗΜΕΙΟ ΤΩΝ ΠΕΣΟΝΤΩΝ ΣΤΟΝ ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟ ΠΟΛΕΜΟ (394 π.Χ.)

Τῶν πεσόντων στὸν πόλεμο Ἀθηναίων κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ἢ ταφὴ γινόταν, κατὰ κανόνα, στὸ *Δημόσιον Σῆμα*, στὸ ἰδιαίτερο νεκροταφεῖο τῆς Ἀθήνας κατὰ μῆκος τῆς ὁδοῦ ποὺ ὀδηγοῦσε ἀπὸ τὸ Δίπυλο στὴν Ἀκαδημία, ὅπου ὁ ἐνταφιασμός ἀποτελοῦσε δεῖγμα ξεχωριστῆς τιμῆς ἐκ μέρους τῆς Πολιτείας. Ἐξαίρεση ἔγινε γιὰ τοὺς πεσόντες Ἀθηναίους στὴ μάχη τοῦ Μαραθῶνος τὸ 490 π.Χ. Κατὰ τὸν Θουκυδίδη (II 34, 5-6) «πιθέασιν οὖν [τοὺς πεσόντας] ἐς τὸ δημόσιον σῆμα, ὃ ἐστὶν ἐπὶ τοῦ καλλίστου προαστείου τῆς πόλεως, καὶ αἰεὶ ἐν αὐτῷ θάπτουσι τοὺς ἐκ τῶν πολέμων, πλὴν γε τοὺς ἐν Μαραθῶνι· ἐκείνων δὲ διαπρεπῆ τὴν ἀρετὴν κρίναντες αὐτοῦ καὶ τὸν τάφον ἐποίησαν». Τοὺς 192 Ἀθηναίους νεκροὺς τοῦ 490 π.Χ., ἀφοῦ τοὺς ἔκαψαν στὸ πεδῖον τῆς μάχης –τοῦ ὁποῖοι τὸ σπουδαιότερο τμῆμα καταλαμβάνουν σήμερα οἱ ἐγκαταστάσεις τοῦ *κωπηλατηρίου Σχιναῖ*, τοῦ Ὁργανισμοῦ Ἀθήνα 2004–, ἔθαψαν τὰ ὅσα τὰ σὲ κοινὸ τάφο καὶ ἐπάνω του σώρευσαν χῶμα. Ὁ τόπος εἶναι ὁ γνωστὸς τύμβος τοῦ Μαραθῶνος. Τὴν ἴδια μὲ τὸν Θουκυδίδη πληροφορία δίνει καὶ ὁ Πausanias (I 29, 4): «ἔστι δὲ καὶ πᾶσι μνήματα Ἀθηναίοις ὁπόσοις ἀποθανεῖν συνέπεσεν ἐν τε ναυμαχίαις καὶ ἐν μάχαις πεζαῖς, πλὴν ὅσοι Μαραθῶνι αὐτῶν ἠγωνίσαντο· τούτοις γὰρ κατὰ χῶραν εἰσὶν οἱ τάφοι δι' ἀνδραγαθίαν».

Κατὰ τὶς πρῶτες δεκαετίες τοῦ 19ου αἰῶνα δὲν ἦταν γνωστὴ ἡ θέση οὔτε τοῦ Κεραμικοῦ οὔτε τοῦ Δημοσίου Σήματος. Οἱ ἀνασκαφὲς τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας στὸν χῶρο τοὺς ἀποκάλυψαν εὐρήματα γνωστὰ ἀπὸ τὶς φιλολογικὲς πηγὲς κι ἔτσι ἡ ταύτιση τῶν τόπων ἔγινε μὲ ἀσφάλεια. Τὴν ἱστορία τῶν ἀνασκαφῶν τοῦ Κεραμικοῦ ἔχω διηγηθεῖ ἐκτενῶς (*Ὁ Μέντωρ* 48, 1998, 117-207 καὶ 52, 1999, 120-121).

Ἐνα ἀπὸ τὰ σημαντικότερα φιλολογικῶς γνωστὰ μνημεῖα τοῦ Δημοσίου Σήματος ἦταν ἐκεῖνο τῶν πεσόντων στὸν Κορινθιακὸ πόλεμο, τὸ 394 π.Χ. Ἡ ὑπαρξὴ του ἦταν γνωστὴ ἀπὸ τὴ μνεῖα τοῦ περιηγητοῦ Πausanίου (I 29, 8) «κεῖνται δὲ

[στοὺς Δημόσιο Σῆμα·] καὶ οἱ περὶ Κόρινθον πεσόντες». Ἦδη τὸ 1861 μὲ τὴν τυχαία εὕρεση τοῦ τάφου τοῦ Δεξιλέω, ὁ ὁποῖος εἶχε σκοτωθεῖ στὸν Κορινθιακὸ πόλεμο, εἶχε γίνει ἡ ταύτιση τῆς θέσης τοῦ Κεραμικοῦ ἀπὸ τὸν Ἀθ. Ρουσόπουλο (*Ὁ Μέντωρ* ὁ.π. 122-125). Ἡ εὕρεση ὅμως τοῦ μνημείου τοῦ Δεξιλέω δημιούργησε σὲ μερικοὺς τὴν ἰδέα ὅτι βρισκόταν στὸ Δημόσιο Σῆμα ἀφοῦ στὴ βάση τῆς στήλης τοῦ νεκροῦ ἵππεά ἀναγράφεται ὅτι ἔπεσε στὸν Κορινθιακὸ πόλεμο.

Πρῶτο μνημεῖο ἀπὸ τὸ Δημόσιο Σῆμα ποὺ βρέθηκε, καὶ μνημονεύεται ἀπὸ τὸν Παυσανία, ἦταν μαρμάρινη ἐπίστεψη (κορωνίς), μήκ. 2.25 καὶ ὕψ. 0.48 μ., στολισμένη μὲ πλούσια φυτική διακόσμηση. Στὴ μέση ὑπάρχει ἀνθέμιο, ἀριστερὰ καὶ δεξιὰ τοῦ ἀνθη, ἑλικες καὶ ρόδακες καὶ στὰ ἄκρα μισὰ ἀνθέμια. Ἀποκάτω μιὰ ταινία, σὰν ἐπιστύλιο, στὴν ὁποία εἶναι χαραγμένα τὰ ὀνόματα τῶν πεσόντων (*IG II² 5224· EAM 754*)

οἶδε ἵππέτης ἀπέθανον ἐν Κορίνθῳ· Μελησίας, Ὀνητορίδης, Λυσίθεος, Πάνδιος, Νικόμαχος, ἐν Κορωνεῖαι·
 φύλαρχος Ἀντιφάνης, Θεάγγελος, Φάνης Δημοκλῆς, Δεξιλέως, Ἐνδηλος, Νεοκλείδης.

Ἡ μορφή τοῦ μνημείου, τὸ σχῆμα τῶν γραμμάτων καὶ ἡ μνεία τῆς Κορίνθου ὡς τοῦ τόπου ὅπου ἔπεσαν οἱ δέκα ποὺ μνημονεύονται καὶ ὁ φύλαρχος Ἀντιφάνης ἔκαναν δυνατὴ τὴν ἀπόδοση τοῦ μνημείου στοὺς πεσόντες κατὰ τὸν Κορινθιακὸ πόλεμο τοῦ 394 π.Χ. καὶ τὴν ταύτιση τοῦ τόπου εὕρεσής του μὲ τὸ Δημόσιο Σῆμα.

Γιὰ τὸν ἀκριβῆ τόπο εὔρεσης τοῦ σπουδαίου αὐτοῦ μνημείου ἔχουν δημοσιευθεῖ λίγες πληροφορίες. Ὁ Στ. Ἀ. Κουμανούδης (ΠΑΕ 1870, 10) τὸν μνημονεύει μὲ ἀοριστία. Ἀναλυτικὰ περιγράφει τὸν τόπο καὶ τὶς συνθηκῆς εὔρεσης τοῦ ἀρχαίου ὁ Γενικὸς Ἐφορὸς Ἀρχαιοτήτων Παναγιώτης Εὐστρατιάδης (1815-1888) σὲ ἀναφορὰ του πρὸς τὸ Ὑπουργεῖο Παιδείας, ἡ ὁποία ἀκολουθεῖ:

Ἄρ. 853/16 Μαρτίου 1870. Ἡ Γενικὴ Ἐφορεία πρὸς τὸ Σ. Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ.

Ἀνηγγέλθη εἰς τὴν Γεν. Ἐφορείαν τῶν Ἀρχαιοτήτων τὴν 5 τοῦ μηνὸς τούτου ὑπὸ τοῦ φύλακος τῶν ἐν Ἀγίᾳ Τριάδι ἀρχαιοτήτων, ὅτι ἐν τῷ κεραμεῖῳ τοῦ Νικολάου Ι. Λεβαντῆ ὑπάρχουσι τινα ἀρχαῖα πρὸς ἀγοράν. Τὸ κεραμεῖον τοῦτο κεῖται δεξιὰ παρὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἄγουσαν ἀπὸ Ἀγίας Τριάδος εἰς τὰ ἐλαιοτριβεῖα ἀπέναντι τῶν παρὰ τὴν ὁδὸν ταύτην διασωθέντων λειψάνων ἀρχαίου μνημείου ἐκ μικρῶν λίθων συγκειμένου. Κατήλθομεν δὲ τὴν ἑσπέραν εἰς τὸ κεραμεῖον μετὰ τοῦ κ. Σ. Κουμανούδη καὶ Σ. Φιντικλέους καὶ εἶδομεν ἀέτωμα μέγα ἔχον ἄνθος θαυμάσιον, καὶ ἐν τῇ κάτωθεν τοῦ ἄνθους ταίνα τὴν ἐξῆς ἐπιγραφὴν.

Οἶδε ἰππέης ἀπέθανον ἐν Κορίνθῳ Μελησίας Ὀνητορίδης
 Φύλαρχος Ἀντιφάνης Θεάγγελος Φάνης κλπ

Ἐρωτηθεὶς ὁ Λεβαντῆς ποῦ καὶ πότε εὔρε τὸ ἀέτωμα, ἀπήνητησεν, ὅτι εὔρεν αὐτὸ τῷ 1861, ὅτε ἐγείρων ἐνταῦθα τὸ κεραμεῖον του ἔσκαπεν, ἵνα κτίσῃ τὴν κάμινον. Κεῖται δὲ ἡ κάμινος 25 περίπου βήματα μακρὰν τῆς ὁδοῦ καὶ τῶν παρ' αὐτὴν λειψάνων τοῦ μνησθέντος μνημείου. Εἶπε δ' ἐνταῦτῳ, ὅτι μετὰ τοῦ ἀετώματος εὔρε θήκην λιθίνην ἔχουσαν ἐντὸς κάλιπην χαλκίνην ἐμπεριέχουσαν ὀστᾶ, ἥτις συνετρίβη, ἣν δὲ ἡ θήκη κεκαλυμμένη μὲ πλάκα, ἣν θέλων νὰ μετασκευάσῃ εἰς στόμιον φρέατος συνέθραυσεν· εἶχε δὲ ἡ πλάξ καὶ κρίκους. Ἐδειξε δὲ ἡμῖν τὴν θήκην καὶ 4 τεμάχια τοῦ καλύμματος αὐτῆς, ἐξ ὧν φαίνεται, ὅτι τὸ κάλυμμα ἦν ὁμοιον βάσει ἰωνικοῦ κίονος. Οὐδὲν δ' ἄλλο, εἶπεν ἐρωτηθεὶς, εὔρε μετὰ τοῦ

ἀετώματος. Τελευταῖον ἔδειξεν ἡμῖν κεφαλὴν παιδός, ἣν, ἔλεγεν, εὔρε προδὸ δύο ἡμερῶν σκάπτων ὑπόγειον ἔν τινι τῶν δωματίων τοῦ κεραμείου του, ἔνθα εὔρε καὶ τάφους τρεῖς, ἀλλ' οὐδὲν περιέχοντας λόγου ἄξιον. Ἐφάνη δὲ ἡ κεφαλὴ αὕτη, ὅτι ἦν που ἐντετειχισμένη μετ' ἀσβέστου. Ἠγοράσθησαν τὰ δύο ταῦτα, τὸ ἀέτωμα καὶ ἡ κεφαλὴ, ἀντὶ 175 δραχ. διὰ χρημάτων τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας, καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν τὸ ἀέτωμα μετεκομίσθη εἰς τὴν Ἁγίαν Τριάδα καὶ ἐτέθη ἔμπροσθεν τῶν ἐκεῖ μνημείων, οὐχὶ διότι τυχὸν τὸ ἀέτωμα τοῦτο ἀνήκε ποτε εἰς τὰ ἐνταῦθα κείμενα μνημεῖα, ἀλλ' ἵνα ἀποσπασθῆ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ Λεβαντῆ, ὅστις ἀντεστραμμένον ἔχων αὐτὸ ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ του ἐζύμονεν ἐπ' αὐτοῦ τὸν πηλόν, πρὶν ἢ τὸν θέσῃ εἰς τὸν τροχόν.

Ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς ἐπέισθημεν, ὅτι τὸ ἀέτωμα εἶναι λείψανον τοῦ μνημείου, ὃπερ ὁ Πausanίας εἶδε μετὰ τῶν ἄλλων μνημείων κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν εἰς Ἀκαδημίαν ἄγουσαν ἀπὸ τοῦ Διυλοῦ, μνημονεῦει δὲ συντομώτατα διὰ τῶν λέξεων «Κεῖνται δὲ καὶ οἱ περὶ Κόρινθον πεσόντες».

Εἶναι γνωστόν, ὅτι ἐν τῷ βάρθρῳ τοῦ ἱππέως, τοῦ ἐν Ἁγίᾳ Τριάδι ἀνακαλυφθέντος τῷ 1863, γέγραπται «ἀπέθανεν ἐπ' Εὐβολίδο. ἐγ Κορίνθῳ τῶν πέντε ἱππέων», καὶ πολλοὶ ἐνόμισαν ὅτι τὸ μνημεῖον τοῦτο εἶναι τὸ ὑπὸ τοῦ Πausanίου ἀναφερόμενον, εἰ καὶ ἡ θέσις ἐδείκνυεν ὁδὸν οὐχὶ εἰς Ἀκαδημίαν ἄγουσαν, ἀλλὰ εἰς Ἐλευσίνα. Τὴν ἀμφιβολίαν περὶ τούτου ἐπηύξησεν ὁ μετὰ ταῦτα ἀνακαλυφθεὶς ἐν τῇ αὐτῇ σειρᾷ τάφος τοῦ Κηφισοδώρου, ὃν ὁ Πausanίας ἀναφέρει κατὰ τὴν ἐπ' Ἐλευσίνα ὁδόν.

Νῦν δὲ εὔρεθὲν ἐν τῷ κεραμείῳ τοῦ Λεβαντῆ τὸ ἀέτωμα τοῦτο ὑπὲρ τὰ 600 βήματα μακρὰν τοῦ ἐν Ἁγίᾳ Τριάδι ἱππέως κατὰ τὴν ὁδόν, ἥτις ἄγει κατ' εὐθείαν εἰς τὴν θέσιν, ἔνθα ὁ Ληκ ἔθετε τὴν Ἀκαδημίαν, ὀδηγηθεὶς ἐκ τῆς παρὰ τῷ λαῷ διασωθείσης ὀνομασίας τῆς θέσεως, οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν ἀφίνει ὅτι ὁ Πausanίας ἄλλο μνημεῖον εἶχεν ὑπ' ὄψιν καὶ τούτου λείψανον εἶναι τὸ ἀέτωμα, ἐν ᾧ ἀναφέρεται καὶ ὁ Δεξιλέως αὐτός, ὁ ἐν Ἁγίᾳ Τριάδι εὔρεθεις ἔφιππος. Ἄλλ' ἂν τὸ μνημεῖον ἴστατο αὐτοῦ, ἔνθα τὸ ἀέτωμα εὔρεθη, ἢ ἂν τὸ ἀέτωμα ἄλλοθεν μετεκομίσθη πολλοὶ ἴσως θέλουσιν ἀμφιβάλ-

λει, καὶ ὑπάρχουσι ἤδη οἱ ἀμφιβάλλοντες, εἰ καὶ μετ' αὐτοῦ εὐρέθη καὶ ἡ κάλπη, ἡ ἔχουσα τὰ ὀστᾶ, ἧς ἡ θήκη καὶ νῦν ὑπάρχει. Καὶ περὶ μὲν τῆς ὁμολογίας τοῦ κ. Λεβαντιῆ, ὅτι τὸ ἀέτωμα εὐρέθη, ἔνθα νῦν ὑπάρχει ἡ κάμινος δὲν ἔχομεν ἀφορμὴν νὰ ἀμφιβάλλωμεν. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἐκ Κύθνου, καὶ οὐδὲν ἄλλο κτῆμα κέκτηται ἐν Ἀττικῇ ἐξ οὗ ἡδύνατο νὰ μετακομίση τὸ ἀέτωμα, ὡς συμβαίνει παρ' ἄλλοις χωρικοῖς τῶν Ἀθηναίων· εἶχε δὲ πρότερον τὸ κεραμεῖον του, ἔνθα νῦν ἴσταιται τὸ Βαρβάκειον, καὶ ἐκεῖθεν μεταναστεύσας, ὅτε ἀπεφασίσθη ἡ ἔγερσις τοῦ Βαρβακειοῦ, ἤλθεν ἔνθα νῦν ἔχει τὴν κάμινόν του. Καὶ μέχρις οὗ νῦν παρ' ἄλλων ἔμαθεν ὁποῖόν τινα λίθον εἶχεν ἐν τῷ κεραμεῖῳ του οὔτε ἐγνώριζε τὴν σημασίαν τοῦ μνημείου, ἵνα ὑποθέσῃ τις, ὅτι δι' ἀπάτης ἠθέλησε νὰ δώσῃ ἀξίαν εἰς τὸν τόπον, ὃν κατέχει τὸ κεραμεῖόν του. Καὶ μολονότι, ὡς ἔλεγεν, ἠμποδίζετο ὑπὸ τῆς ἀρχῆς νὰ ἐγείρῃ αὐτοῦ τὴν κάμινόν του, πρέπει νὰ ὑποθέσῃ τις ὅτι ἔκρυσπε ἐξ ἀγνοίας μᾶλλον, ἢ ἐκ προθέσεως τὸ ἀνασκαφὲν ἀέτωμα, ὅπερ νῦν ἀνήγγειλεν παρορμώμενος ἐκ τῶν ἐν Ἀγίᾳ Τριάδι γενομένων ἀνασκαφῶν καὶ ἀνακαλύψεων.

Ὅτι δὲ κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους μετεκομίσθη τὸ ἀέτωμα ἄλλοθεν εἰς τὴν θέσιν, ἔνθα εὐρέθη, εἶναι πάντη ἀπίθανον· διότι οὐδὲν οἰκοδόμημα ὑπάρχει αὐτοῦ νεώτερον, οὔτε πλησίον. Δὲν εἶναι δὲ ἀπίθανον, ὅτι καὶ τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ καταπεπτωκότος μνημείου κεῖνται ἤδη πλησίον τῆς καμίνου. Ἐν τούτοις, ἵνα αἱ εἰκασίαι προαχθῶσιν εἰς ἐπιστημονικὴν ἀλήθειαν, ἀνάγκη εἶναι νὰ γείνωσιν ἀνασκαφαὶ καὶ παρὰ τὴν κάμινον καὶ ἐν τοῖς δεξιὰ παρὰ τὴν ὁδὸν κειμένοις ἀγροῖς, τοῖς μεταξὺ τοῦ κήπου τοῦ Σρέφη καὶ τοῦ κεραμεῖου τοῦ Λεβαντιῆ ἐπὶ ἰκανὸν πλάτος. Ἡ Ἀρχαιολογικὴ Ἐταιρεία εἶναι πρόθυμος νὰ καταβάλῃ τὰς τῆς ἀνασκαφῆς δαπάνας, ἀλλ' εἶναι ἀνάγκη ἢ Κυβέρνησις νὰ γείνη πρότερον κυρία τῶν ἀγρῶν τούτων. Ὁρθὸν δὲ εἶναι νὰ ἀρχίσῃ ἡ ἀγορὰ ἀπὸ τὸν ἀγρὸν τὸν παρακείμενον εἰς τὸ κεραμεῖον τοῦ Λεβαντιῆ, τὸν ἀπέναντι τοῦ παρὰ τὴν ὁδὸν ὑπάρχοντος μνημείου κείμενον. Ἡ δὲ ἐν αὐτῷ ἀνασκαφῇ θέλει ὀδηγήσῃ εἰς τὰς περαιτέρω ἐργασίας. Δὲν πρόκειται δὲ περὶ μικρᾶς τιμῆς ἀνακαλύψεως, ἵνα φεισθῇ ἡ Κυβέρνησις 1500-3000 δρχ., πρόκειται περὶ τῆς

ἀνακαλύψεως τῆς εἰς Ἀκαδημίαν ἀγούσης ὁδοῦ, καθ' ἣν ἦσαν τεθαμμένοι Δημοσίᾳ οἱ ἐν ναυμαχίαις καὶ πεζομαχίαις ὑπὲρ πατρίδος πεσόντες, πρόκειται περὶ τοῦ τάφου τοῦ Κλεισθένους καὶ τοῦ Περικλέους, ὧν ἡ δόξα θέλει διαμένει εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα. Εὐπειθέστατος Ὁ Γεν. Ἐφ. τῶν Ἀρχαιοτήτων Π. Εὐστρατιάδης (Γ.Α.Κ. Ἀκατάτακτα Ὑπουργείου Παιδείας).

B.X.Π.

ΜΝΗΜΗ ΑΓΓΕΛΟΥ ΒΛΑΧΟΥ

Τὴν Κυριακή, 8 Φεβρουαρίου, ἔγινε στὴν ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Λαζάρου σὺν πρῶτο νεκροταφεῖο, ἐτήσιο μνημόσυνο τοῦ ἀειμνήστου Προέδρου τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας Ἀγγέλου Σ. Βλάχου.

ΔΩΡΕΑ

Φίλος τῆς Ἐταιρείας, ὁ ὁποῖος ἐπιθυμεῖ νὰ μείνει ἀνώνυμος, προσέφερε ὑπὲρ τῶν σκοπῶν τῆς Ἐταιρείας χρηματικὸ ποσόν.

ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΤΗΣ Α΄ ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΤΗΣ 25 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2004

Στην Ἀθήνα σήμερα, Κυριακή 25 Ἀπριλίου 2004, ὥρα 9.30 π.μ. ἔγινε στὴ μικρὴ αἴθουσα τοῦ μεγάρου τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας, Πανεπιστημίου 22, ἡ πρώτη τακτικὴ Γενικὴ Συνέλευση τῶν ἐταίρων, ἀπὸ τοὺς ὁποίους παραβρέθηκαν οἱ ἑξῆς:

1. Βασίλειος Πετράκος 2. Σπυρίδων Κανίνιας 3. Ἑλένη Παπασαύρου 4. Παναγιώτης Βελισσαρίου 5. Ἀγγελικὴ Ἀνδρειωμένου 6. Ἀνδρέας Ντάρλας 7. Χαράλαμπος Πέννας 8. Ἄννα Μανουηλίδου 9. Ἰωάννης Παπαποστόλου 10. Μαρία Παντελίδου 11. Ἄννα Παπαμιχαήλ 12. Δημήτρης Κουτρούμπας 13. Ἑλένα Ραυτοπούλου 14. Νικόλαος Δεπάστας 15. Κωνσταντῖνος Καλογερόπουλος 16. Σπυρίδων Ἰακωβίδης 17. Μαρία Πιπλή 18. Παναγιώτα Σγουρίτσα 19. Ὀλγα Παλαγγιά 20. Μάντω Οἰκονομίδου 21. Ντόρα Κόνσολα 22. Ἐπαμεινώνδας Σπηλιωτόπουλος 23. Μενέλαος Τουρτόγλου 24. Ἑλένη Κούκκου 25. Klaus Valtin von Eickstedt 26. Ἐβη Τουλούπα 27. Σταῦρος Ἀρβανιτόπουλος 28. Ἀλκησθη Χωρέμη 29. Φανὴ Μαλούχου 30. Μαντλὲν Λεονάρδου 31. Martin Kreeb 32. Νικόλαος Γκιολὲς 33. Χαράλαμπος Κριτζᾶς 34. Δημήτριος Κοζομπόλης 35. Ἡρακλῆς Δανιὴλ 36. Μαρία Μπρούσκαρη 37. Μιλιάδης Χατζόπουλος 38. Εὐγενία Βικέλα 39. Κωνσταντῖνος Παπαπάνος 40. Ντόρα Βασιλικῆ 41. Ἡλέκτρα Ἀνδρεάδη 42. Ἀγγελικὴ Λεμπέση 43. Ἰφιγένεια Δεκουλάκου 44. Ἀγγελικὴ Κόκκου 45. Ἑλένη Παπανικολάου 46. Παναγιώτης Φάκλαρης 47. Χρῆστος Μπουλώτης 48. Διονύσιος Μινῶτος 49. Σπύρος Εὐαγγελάτος 50. Αἰκατερίνη Δημακοπούλου 51. Ἀλίκη Μουστάκα 52. Ἀλέξανδρος Μαζαράκης Αἰνιᾶν 53. Ἑλένη Walter Καρύδη 54. Καίτη Μποτοπούλου 55. Βασίλης Σγούτας 56. Φώτιος Κατσοῦρος 57. Πέτρος Καλλιγᾶς 58. Ἑλένη Κουνουπώτου Μανωλέσσου 59. Γεώργιος Οἰκονομίδης 60. Ροδονίκη Ἐτζέογλου 61. Παναγιώτης Τσελίκας 62. Ἰωάννα Τσιριγώτη Δρακωτοῦ 63. Μέλπω Πωλογιώργη 64. Ἡὼ Τσοῦρτη 65. Ντίνα Δελμούζου 66. Ἡλίας Οἰκονόμου 67. Ἀλέξανδρος Γούναρης 68. Λυδία Παλιοκρασοῦ 69. Βασιλικὴ Μαχαίρα 70. Παναγιώτα Σωτη-

ρακοπούλου 71. Μαρία Μαρθάρη 72. 'Αλέξανδρος Φυλακτόπουλος 73. Γεώργιος Κορρές.

Πρώτος έλαβε τόν λόγο ό Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και πρότεινε ως μέλη για τó Προεδρείο τής Συνέλευσης τήν κυρία Έβη Τουλούπα ως Πρόεδρο, τόν κ. 'Ιωάννη Μαζαράκη Αϊνιάνα ως 'Αντιπρόεδρο, τήν κυρία Εύγενία Βικέλα ως Πρώτη Γραμματέα και τόν κ. Κωνσταντίνο Καλογερόπουλο ως Δεύτερο Γραμματέα. 'Η Συνέλευση δι' άνατάσεως ένέκρινε τήν πρόταση. 'Η κυρία Έβη Τουλούπα άφου εύχαρίστησε τούς έταίρους για τήν έκλογή της και για τήν έκλογή τών μελών του Προεδρείου τούς κάλεσε να έκλέξουν με μυστική ψηφοφορία τά πέντε μέλη τής 'Ελεγκτικής 'Επιτροπείας για τó έτος 2004. Ψηφολέκτες όρίστηκαν με φανερή ψηφοφορία ό κ. Χρήστος Μπουλώτης και ή κυρία Έλένη Παπανικολάου. Μετά τó πέρας τής ψηφοφορίας οί ψηφολέκτες καταμέτρησαν σέ ιδιαίτερο χώρο τς ψήφους και παρέδωσαν στό Προεδρείο τó άποτέλεσμα τής ψηφοφορίας. 'Ο άντιπρόεδρος κ. 'Ιωάννης Μαζαράκης Αϊνιάν άνακοίνωσε στη Συνέλευση ότι ψήφισαν 71 έταίροι· όλα τά ψηφοδέλτια ήσαν έγκυρα. Έλαβαν: Παναγιώτης Βελισσαρίου 67 ψήφους, 'Ιφιγένεια Δεκουλάκου 68 ψήφους, Διονύσιος Μαυρόγιαννης 66 ψήφους, Μαρία Πιπιλή 69 ψήφους, Μέλιω Πωλογιώργη 70 ψήφους, Νικόλαος Γκιολές και Χαράλαμπος Κριτζάς άπό 1 ψήφο έκαστος. Συνεπώς έκλέγονται οί πέντε πρώτοι.

Στη συνέχεια ή Πρόεδρος τής Συνέλευσης κάλεσε τόν Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου τής 'Εταιρείας να έκθέσει τά πεπραγμένα του έτους 2003. 'Ο Γενικός Γραμματεύς άνακοίνωσε τά έξης:

'Η χρονιά που πέρασε υπήρξε όπωσδήποτε καλύτερη άπό εκείνην του 2002, γιατί όλόκληρο τó 2003, έστω κι αν υπήρξε διεθνώς ταραγμένο πολιτικώς, ήταν ήρεμο για τήν 'Εταιρεία, ή όποία άπαλλάχθηκε άπό έγγενείς δυσχέρειες που τήν παρέσυραν σέ δρόμους ξένους προς αύτήν.

Κατά τó 2003 άρκετοί άπό τούς άγαπητούς έταίρους μας

έφυγαν: Στις 8 Φεβρουαρίου ο Πρόεδρος της Έταιρείας αείμνηστος Άγγελος Βλάχος, στις 3 Ἀπριλίου ο πρώην Σύμβουλος Παῦλος Κανελλόπουλος, στις 16 Ἰουλίου ο ἀκαδημαϊκὸς Μανοῦσος Μανούσακας, στις 19 Ἰουλίου ἡ ἀρχαιολόγος Κλαίρη Εὐστρατίου, στις 30 Ἰουλίου ὁ ἐπίτιμος Σύμβουλος Georges Roux, στις 8 Σεπτεμβρίου ἡ Ἐλπίς Μαντζώρου, στις 16 Σεπτεμβρίου ὁ Γεώργιος Πατέρας, στις 24 Νοεμβρίου ὁ ἐπίτιμος Σύμβουλος Gottfried Gruben. Τὴ χρονιὰ τούτη ἔφυγαν, στις 25 Φεβρουαρίου ὁ Νικόλαος Δρανδάκης, στις 28 Φεβρουαρίου ὁ Φῶτιος Πέτσας καὶ στις 7 Ἀπριλίου ὁ Κωνσταντῖνος Καλλίας.

Κατὰ τὸ 2003 ἔγιναν ἀνασκαφές, ἔρευρες καὶ μελέτη στὸν Ραμνούντα, στὸ νεκροταφεῖο Τσέπι τοῦ Μαραθῶνος, στὴ Σκάλα Ὀρωποῦ, στὴς Μυκῆνες, στὴ Μεσσήνη, στὴν Ἴκλαινα Μεσσηνίας, στὴν Καλλιθέα Πατρῶν, στὸν Θέρμο, στὴ Δωδώνη, στὴ Μινῶα Ἀμοργοῦ, στὴ Σύμη Βιάννου, στὴ Θήρα καὶ στὴ Ζάκρο.

Οἱ δημοσιεύσεις μας κατὰ τὴ χρονιὰ ποὺ πέρασε δὲν ἦσαν πολυάριθμες γιὰ τεχνικοὺς λόγους. Ἀπὸ τὰ περιοδικὰ μας ἐκδόθηκαν ἡ Ἀρχαιολογικὴ Ἐφημερὶς τοῦ 2001, τὰ Πρακτικὰ τοῦ 2000, τὸ Ἔργον τοῦ 2002 καὶ πέντε τεύχη τοῦ Μέντορος. Ἐκδόθηκε ἀκόμη τὸ βιβλίο τοῦ κ. Πέτρου Θέμελη, Ἑρωεὺς τῆς ἀρχαίας Μεσσηνίας στὰ ἑλληνικὰ καὶ ἀγγλικὰ καὶ ὁ νέος πολυσέλιδος κατάλογος τῶν δημοσιευμάτων μας ἀπὸ τοῦ 1837 μέχρι τοῦ 2004.

Στὸν τομέα τῶν δημοσιευμάτων ἀνήκει καὶ ἡ σελίδα μας στὸ Internet, ἡ ὁποία ἐτοιμάζεται καὶ ὅταν ὀλοκληρωθεῖ θὰ ἀποτελεῖ ὑπεύθυνο ἔργο γιὰ τὴν ἑλληνικὴ ἀρχαιολογία. Δυστυχῶς ὑπάρχει ἀπροθυμία καὶ ἀκόμη ἀδιαφορία πολλῶν ἀρχαιολόγων ἐταίρων οἱ ὁποῖοι δὲν ἀνταποκρίθηκαν στὴν πρόσκληση τῆς Έταιρείας νὰ συντάξουν οἱ ἴδιοι τὰ κείμενα τοῦ ἔργου ποὺ ἔχουν ἐπιτελέσει ὑπὸ τὴ διεύθυνση τῆς Έταιρείας.

Μετὰ διακοπὴ ἑνὸς χρόνου συνεχίστηκε ἡ λειτουργία τῆς Σχολῆς Διδασκαλίας τῆς Ἱστορίας τῆς Τέχνης, μὲ τὴν ἐποπτεία τῆς Συμβούλου κυρίας Ντόρας Βασιλικοῦ. Θέμα τῶν 34 ὠριαίων μαθημάτων ἦταν ἡ τέχνη, ἡ ἀρχιτεκτονικὴ καὶ ἡ πολεοδομία τῆς κλασικῆς Ἑλλάδος μὲ ἔμφαση στὴν τέχνη τῶν

Ἀθηνῶν. Δίδαξαν ἡ καθηγήτρια κυρία Ὀλγα Παλαγγιᾶ καὶ οἱ καθηγητές κύριοι Μιχάλης Τιβέριος, Μανόλης Κορρές, Wolfram Hoerpfner καὶ Ernst Ludwig Schwandner. Ἀξίζει νὰ τονιστεῖ ὅτι ἡ προσέλευση μαθητῶν ἦταν ἀθρόα, γράφτηκαν καὶ παρακολούθησαν τὰ μαθήματα 510 μαθητές, νέοι στὴν πλειονότητά τους. Τὸ ἐνδιαφέρον τους ἦταν φανερὸ ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν ἐρωτήσεων ποὺ ὑπέβαλλαν μετὰ τὸ τέλος τῶν μαθημάτων στοὺς καθηγητές.

Τὰ μαθήματα τῆς ἐπόμενης περιόδου 2004-2005, θὰ εἶναι ἀφιερωμένα στὴν ἀρχαιολογία καὶ τέχνη τῆς Μακεδονίας κατὰ τὴν κλασικὴ ἐποχὴ. Θὰ διδάξουν οἱ ἔφοροι τῶν Ἐφορειῶν Ἀρχαιοτήτων τῆς Μακεδονίας καὶ καθηγητὲς τοῦ Πανεπιστημίου.

Ἡ Βιβλιοθήκη τῆς Ἐταιρείας πλουτίστηκε κατὰ τὸ 2003 μὲ 1.631 νέους τόμους. Ἀπὸ αὐτοὺς οἱ 1.063 ἀγοράστηκαν, οἱ 350 προέρχονται ἀπὸ ἀνταλλαγὴ μὲ δημοσιεύματά μας καὶ 218 ἀποτελοῦν προσφορὰ τῶν συγγραφέων ἢ ἐκδοτῶν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν μελετητῶν ὑπῆρξε ὑψηλός, ὅπως καὶ τὰ προηγούμενα χρόνια: 2.976. Ἐπίσης μεγάλος ἀριθμὸς τόμων βιβλιοδετήθηκε.

Μιὰ ἄλλη καινοτομία τῆς Ἐταιρείας συνεχίστηκε καὶ κατὰ τὸ 2003, ἡ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρες τοῦ Μαΐου ἐκποίηση τῶν ἐκδόσεών μας ἀλλὰ καὶ παλαιῶν βιβλίων τὰ ὁποῖα ἐπὶ δεκαετίες συσσωρεύονταν στὶς ἀποθήκες. Βιβλίων ἀρχαιολογικῶν, φιλολογικῶν καὶ γενικοῦ ἐνδιαφέροντος τὰ ὁποῖα πωλοῦνται σὲ μειωμένες τιμές. Πολλὰ εἶναι δυσεύρετα. Τὰ βιβλία αὐτά, 6.100 τὸν ἀριθμὸ, μὲ τὴν ἐπίβλεψη τῆς Συμβούλου κυρίας Βασιλικῆ καταγράφηκαν, τιμολογήθηκαν καὶ ἀποτελοῦν τὸ περιεχόμενο εἰδικῶν καταλόγων. Σὲ λίγες ἡμέρες, ἀπὸ 12 ἕως 15 Μαΐου, θὰ γίνῃ γιὰ τρίτη φορὰ πώληση βιβλίων καὶ ὅποιος ἐνδιαφέρεται νὰ πληροφορηθεῖ εἰδικὲς λεπτομέρειες πρέπει νὰ ἀποταθεῖ στὸ Γραφεῖο Διάθεσης Δημοσιευμάτων ποὺ ἔχει τὸ βάρος τῆς ὀργάνωσης τῆς τριήμερης ἀγορᾶς.

Ἡ πώληση τῶν δημοσιευμάτων μας κατὰ τὸ 2003 ἦταν μεγαλύτερη τοῦ 2002 καὶ ἀπέφερε τὸ συνολικὸ ποσὸν τῶν 127.000 εὐρώ (43.000.000 δρχ.). Ἡ Ἐταιρεία ἐξ ἄλλου ἀκολουθώντας τὴν ἀπὸ τὴν ἴδρυσή της ἐφαρμοζόμενη μορφο-

τική πολιτική διένειμε δωρεάν σε κρατικές βιβλιοθήκες και σε φυσικά πρόσωπα, κυρίως σε αρχαιολόγους, δημοσιεύματά της αξίας 73.000 ευρώ (25.000.000 δρχ.). Ένισχυσε ακόμη βιβλιοθήκες σωματείων και συλλόγων και Πανεπιστημίων με σκοπό ή έπιστασημονική γνώση για τὰ μνημεία να γίνει προσιτή στο μεγαλύτερο δυνατό αριθμό Έλλήνων. 'Ακόμη ή 'Εταιρεία προσέφερε, σε φοιτητές κυρίως, χιλιάδες ανατύπων αρχαιολογικών μελετών που προέρχονται από τὰ ἀποθέματά μας, από προσφορές αρχαιολόγων ή ἀποσύρσεις της Βιβλιοθήκης.

Τὸ νέο μέγάρό μας στη λεωφόρο Συγγοῦ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἐδῶ παρισταμένους θὰ τὸ ἔχουν ἰδεῖ τελειωμένο πλέον να ὑψώνεται ἀπέναντι σχεδὸν ἀπὸ τὸν Ἅγιο Σώστη. Μεσιτικὸ γραφεῖο εἰδικευμένο σὲ ἐνοικιάσεις κτιρίων αὐτοῦ τοῦ μεγέθους ἐνεργεῖ γιὰ τὴν κατάλληλη μίσθωσή του, ή ὁποία θὰ ἀποφέρει σημαντικὸ εἰσόδημα στήν 'Εταιρεία. Τῆ συνεχῆ ἐπίβλεψη τῶν ἐργασιῶν τοῦ νέου μεγάρου μας ἔχει ὁ ἐταῖρος ἀρχιτέκτων κ. Βασίλης Σγούτας.

Τὸ ἀρχεῖο μας, ἔγγραφα, φωτογραφίες, σχέδια, ἡμερολόγια ἀνασκαφῶν τὸ συμβουλευονται ὄλο καὶ μεγαλύτερος ἀριθμὸς μελετητῶν. Ἐκτὸς τῶν στοιχείων ποὺ παρέχονται ἀπὸ τὸ δικὸ μας ἀρχεῖακὸ ὑλικό, πληροφορίες δίδονται στοὺς μελετητὲς καὶ ἀπὸ τὸν δίσκο τοῦ θησαυροῦ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσας, τὸν γνωστὸ *Ἴβνκο* ἢ *Πανδώρα* καὶ ἀπὸ τὸν δίσκο τῆς ἀρχαιολογικῆς βιβλιογραφίας τοῦ Γερμανικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Ἰνστιτούτου τῆς Ρώμης τὸν γνωστὸ μὲ τὸ ὄνομα *Dyabola*.

Προκειμένου τὸ ἐπιστημονικὸ περιεχόμενον τῶν ἀρχείων τῆς 'Εταιρείας να γίνει γνωστὸ καὶ στοὺς μὴ ἀρχαιολόγους τὸ Συμβούλιο ἀπεφάσισε να γίνει ὡς πρῶτο βῆμα ἔκθεση μέρους τῶν φωτογραφιῶν μνημείων ποὺ εἶχαν σταλεῖ στή Ρώμη τὸ 1910. Γιὰ τὸν σκοπὸ αὐτὸν ἔγινε κατάλληλη διαμόρφωση τῆς ὑπόγειας αἴθουσας δεξιῶσεων τοῦ μεγάρου μας καὶ τῆ σχετικῆ μελέτη ἔκαμε ὁ ἐταῖρος μας ἀρχιτέκτων κ. Βασίλης Σγούτας μὲ τῆ συνεργασία τοῦ ἀρχιτέκτονος κ. Δημήτρη Σγούτα. Τis φωτογραφίες ποὺ θὰ ἐκτεθοῦν διάλεξε ή κριτικὸς τέχνης κυρία Ἐφη Ἀνδρεάδη, ή ὁποία θὰ ἔχει καὶ ὄλη τὴν καλλιτεχνικὴ εὐθύνη καὶ φροντίδα τῆς ἔκθεσης. Ὅλων τῶν φωτογραφιῶν ποὺ ἀποτελοῦσαν μέρος τῆς συμμετοχῆς τῆς Ἑλλά-

δος στην έκθεση της Ρώμης ετοιμάζεται ο κατάλογος και θα κυκλοφορήσει σύντομα. Σ' αυτόν θα υπάρχουν, σε μικρό σχήμα, όλες οι φωτογραφίες της Ρώμης με σχετικά υπομνήματα.

Τὰ οικονομικά της Έταιρείας θα τὰ ἀκούσετε ἀπὸ ἄλλους ἀρμοδιότερους. Θὰ εἰπῶ μόνον ὅτι ὁ οικονομικὸς ἔλεγχος τῶν ἐνταλμάτων καὶ τῆς διαχειρίσεως γίνεται ὁλόκληρο τὸν χρόνο ἀπὸ τὸ Γραφεῖο Ἐσωτερικοῦ Ἐλέγχου καὶ ἀπὸ τὸν Ὁρκωτὸ Ἐλεγκτὴ. Πλήρης πολυσέλιδη ἔκθεσή του ἐπὶ τῆς διαχειρίσεως τῆς Ἐταιρείας ὑπάρχει στὴ διάθεση κάθε ἐταίρου ποὺ θὰ ἤθελε περισσότερες πληροφορίες.

Ὅπως μάθατε ἀπὸ τὸν *Μέντορα* τοῦ Δεκεμβρίου 2003, ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας κύριος Κωστής Στεφανόπουλος, ἔθεσε ὑπὸ τὴν αἰγίδα του τὴν Ἐταιρεία. Ἡ ἐκ μέρους τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας μεγάλη τιμὴ, ἔπειτα ἀπὸ μιὰ περίοδο συντονισμένων ἐπιθέσεων κατὰ τῆς Ἐταιρείας, ἀποτελεῖ ἀπόδειξη, ὅτι ἡ Ἐταιρεία πορεύεται σωστὰ μέσα σ' ἓναν κόσμο πολλὰς φορὲς παράλογο καὶ ἄδικο.

Ἀκολούθως ἔγινε ἀπὸ τὸν Ἀντιπρόεδρο τῆς Συνέλευσης ἡ ἀνάγνωση τῆς Ἐκθέσης τῆς Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπείας γιὰ τὴν οἰκονομικὴ χρῆση τοῦ 2003, ἡ ὁποία ἔχει ὡς ἐξῆς:

ΕΚΘΕΣΗ
ΤΗΣ ΕΞΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙ
ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ 2003

Σύμφωνα με τὶς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 31 καὶ 32 τοῦ Ὁργανισμοῦ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας, ἡ Ἐξελεγκτικὴ Ἐπιτροπεία συντάσσει ἔκθεση περὶ τῆς οἰκονομικῆς διαχείρησής τοῦ λήξαντος ἔτους, τὴν ὁποία καὶ ὑποβάλλει πρὸς τὴ Γενικὴ Συνέλευση τῶν Ἐταίρων.

Κατὰ τὸ ἀρθρο 17 τοῦ Ὁργανισμοῦ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας, ἡ τήρηση τῶν λογιστικῶν βιβλίων γίνεται κατὰ τὸ

διπλογραφικὸ σύστημα μὲ μηχανογραφικὸ τρόπο. Τὰ λογιστικὰ βιβλία ποὺ τηρήθηκαν μὲ τὸ σύστημα αὐτὸ εἶναι τὰ ἑξῆς: 1. Ἀναλυτικὸ Ἡμερολόγιο Ταμείου, 2. Ἀναλυτικὸ Ἡμερολόγιο Διαφόρων Πράξεων, 3. Συγκεντρωτικὸ Ἡμερολόγιο, 4. Συγκεντρωτικὸ Καθολικὸ, 5. Καρτέλες κατὰ λογαριασμὸ Γενικοῦ Καθολικοῦ ἀναλυτικά, 6. Βιβλίον ἐγγραφῶν Ἴσολογισμοῦ.

Κατὰ τὸ ἔτος 2003 ἐκδόθηκαν τὰ ἑξῆς παραστατικά:

1. Γραμμάτια εἰσπραξῆς ἀρ. 1-459.
2. Χρηματικὰ ἐντάλματα ἀρ. 1-533.
3. Δελτία συμψηφιστικῆς πράξεως ἀρ. 1-1062.
4. Τιμολόγια - δελτία ἀποστολῆς (μηχανογραφημένα) ἀρ. 1-320.
5. Τιμολόγια - δελτία ἀποστολῆς (χειρόγραφα) ἀρ. 3070-3077.
6. Δελτία ἀποστολῆς (μηχανογραφημένα) ἀρ. 1-220.
7. Δελτία ἀποστολῆς (χειρόγραφα) ἀρ. 1497-1506.
8. Ἀποδείξεις αὐτοπαράδοσης ἀρ. 1-193.
9. Δελτία Λιανικῆς Ζ1 ἀπὸ τὴν Ταμειακὴ ἀρ. ἀναφορᾶς 356-543.
10. Πιστωτικὰ τιμολόγια ἀρ. 1-11.
11. Τιμολόγια (μηχανογραφημένα) ἀρ. 1-19.
12. Δελτία ἐπιστροφῆς λιανικῆς πωλήσεως ἀρ. 1-3.

Βάσει τῶν καταχωρήσεων ποὺ ἔγιναν στὰ ἀνωτέρω λογιστικὰ βιβλία συντάχθηκε στὶς 31.12.2003 ὁ Ἴσολογισμὸς Περιουσιακῆς Κατάστασης καὶ ὁ Πίνακας Ἀποτελεσμάτων Χρήσεως 2003. Οἱ ἀντίστοιχοι πίνακες ἐπουνάπτονται στὸ τέλος τῆς ἔκθεσης. Παρατίθενται στὴ συνέχεια ὀρισμένα σχόλια καὶ παρατηρήσεις ὡς πρὸς τοὺς λογαριασμούς:

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

1. ΓΗΠΕΔΑ: Ἐμφανίζεται ἡ ἀξία τῶν οἰκοπέδων κυριότητος τῆς Α.Ε. ἡ ὁποία ἀνέρχεται σὲ 393.248,85 ΕΥΡΩ, σύμφωνα μὲ ἀποτίμηση τοῦ ἔτους 1979. Ὑποχρέωση ἀναπροσαρμογῆς τῆς ἀξίας τους δὲν ὑπάρχει.

2. ΚΤΙΡΙΑ: Τὰ κύρια κυριότητα τῆς Α.Ε. ἀπεικονίζονται στὸν Ἴσολογισμὸ μὲ λογιστικὸ ἰσότιμο 15,84 ΕΥΡΩ χάριν μνείας, λόγω τῆς ὀλοσχεροῦς ἀπόσβεσης τῆς ἀξίας τους κατὰ τὸ παρελθόν.
3. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ: Στὸν λογαριασμὸ αὐτὸ ἐμφανίζεται ἡ ἀναπόσβεστη ἀξία τοῦ ἀκινήτου ἐπὶ τῆς λεωφόρου Ἀλεξάνδρας 105, τὸ ὁποῖο ἀγοράστηκε ἀπὸ τὴν Α.Ε. τὸν Δεκέμβριο τοῦ 1996.
4. ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ: Ὁ λογαριασμὸς αὐτὸς ἔχει ὀλοσχερῶς ἀποσβεσθεῖ καὶ ἐμφανίζεται μὲ λογιστικὸ ἰσότιμο 0,01 ΕΥΡΩ.
5. ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ: Στὸν λογαριασμὸ αὐτὸ ἐμφανίζεται ἡ ἀναπόσβεστη ἀξία τῆς δίκυκλης μηχανῆς ἡ ὁποία ἀγοράστηκε τὸ ἔτος 2000.
6. ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ (ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΕΙΣ) ΥΠΟ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ: Ὁ λογαριασμὸς αὐτὸς περιλαμβάνει ἀμοιβὲς ἀρχιτεκτόνων καὶ συνεργατῶν τους σχετικὰ μὲ τὴν ἐπίβλεψη τῶν ἐργασιῶν ἀνεγέρσεως κτιρίου Λ. Συγγροῦ.
7. ΕΠΙΠΛΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ: Στὸν λογαριασμὸ αὐτὸ ἐμφανίζεται ἡ ἀναπόσβεστη ἀξία τῶν παλαιότερων ἐπίπλων καὶ σκευῶν, καθὼς καὶ τὸ ποσὸ τὸ ὁποῖο διατέθηκε τὸ ἔτος 2003. Τὸ ἔτος αὐτὸ διατέθηκαν 9.791,98 ΕΥΡΩ γιὰ τὴν προμήθεια ἐπίπλων καὶ λοιποῦ ἐξοπλισμοῦ τῶν Γραφείων τῆς Α.Ε., καὶ γιὰ τὴν προμήθεια ἠλεκτρονικῶν ὑπολογιστῶν, γιὰ τὴν κάλυψη τῶν ἀναγκῶν τῆς, 664,93 ΕΥΡΩ.
8. ΒΙΒΛΙΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΟΣ: Στὸν λογαριασμὸ αὐτὸ ἐμφανίζεται τὸ ἀναπόσβεστο ὑπόλοιπο τῶν ἐκτὸς συναλλαγῆς βιβλίων.
9. ΒΙΒΛΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ: Γιὰ τὸν ἐμπλουτισμὸ τῆς Βιβλιοθήκης κατὰ τὸ ἔτος 2003 διατέθηκαν 38.118,83 ΕΥΡΩ. Τὸ ποσὸ αὐτὸ ἀφορᾷ τόσο τὴν ἀγορὰ βιβλίων ἀπὸ τὸ Ἑσωτερικὸ καὶ τὸ Ἐξωτερικὸ ὅσο καὶ τὰ βιβλιοδετικά.
10. ΒΙΒΛΙΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ: Στὸν λογαριασμὸ αὐτὸ ἐμφανίζεται ἡ ἀξία τοῦ ὑπολοίπου τῶν πρὸς πώληση βιβλίων τῆς Α.Ε. σὲ τιμὴ κόστους, βάσει τῆς ἀξίας τοῦ χαρτιοῦ καὶ τῶν ἐξόδων γιὰ στοιχειοθεσία, ἐκτύπωση καὶ βιβλιοδεσία. Ἡ ἐκδοτικὴ δραστηριότητα τῆς Α.Ε. τὸ ἔτος 2003 ἀπορρόφησε τὸ ποσὸ τῶν 120.434,47 ΕΥΡΩ.

11. ΒΙΒΛΙΑ ΥΠΟ ΕΚΔΟΣΗ: Τὸ ποσὸ τῶν 80.695,92 ΕΥΡΩ ἀπεικονίζει τὴν ἀξία τῶν βιβλίων τῶν ὁποίων δὲν εἶχε ὀλοκληρωθεῖ ἡ ἐκτύπωση κατὰ τὴν 31.12.2003.
12. ΠΕΛΑΤΕΣ: Στὸν λογαριασμὸ αὐτὸ ἀπεικονίζεται ἡ ἀπαίτηση τῆς Α.Ε. ἐκ τῆς πωλήσεως τῶν βιβλίων στὸ Ἐξωτερικὸ καὶ τὸ Ἐσωτερικὸ.
13. ΧΡΕΩΣΤΕΣ: Στὸν λογαριασμὸ αὐτὸ ἀπεικονίζονται οἱ ἀπαιτήσεις τῆς Α.Ε. κατὰ τὴν 31.12.2003, ἀπὸ προκαταβολὲς ποὺ εἶχαν χορηγηθεῖ σὲ διάφορους γιὰ τὰ «Ἔργα», γιὰ τὴν ἐκτέλεση διαφόρων ἐργασιῶν, τὴν ἀπαίτηση ἀπὸ εἰσπραξη μισθωμάτων.
14. ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ: Τὰ διάφορα χρεόγραφα τοῦ χαρτοφυλακίου τῆς Α.Ε. τὴν 31.12.2003 ἀνέρχονται σὲ 1.647.099,58 ΕΥΡΩ. Ἡ ἀποτίμηση ἔγινε γιὰ τὸ σύνολο τῶν 186.058 τεμαχίων μετοχῶν μας τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος ΑΕ, τῶν 336.000 τεμαχίων μετοχῶν μας τῆς Ἑλληνικῆς Ἐταιρείας Ἐπενδύσεως Χαρτοφυλακίου Α.Ε., γιὰ τὰ 3.200 τεμάχια μετοχῶν τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος ΑΕ, καθὼς καὶ γιὰ τὰ 16 τεμάχια μετοχῶν τῆς Τραπεζῆς Ἑλλάδος σύμφωνα μὲ τὶς κείμενες διατάξεις, δηλαδὴ στὴ χαμηλότερη τιμὴ μεταξὺ τιμῆς κτήσεως καὶ μέσης τιμῆς Δεκεμβρίου 2003, ὡς σχετικὸς πίνακας ΧΑΑ. Τὸ ἔτος 2003 ἐδόθησαν 4 τεμάχια δωρεὰν μετοχῆς ἀπὸ τὴν Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος καὶ ἀπὸ τὴν Ἐθνικὴ Τράπεζα Ἑλλάδος ΑΕ ἐδόθησαν δωρεὰν μετοχῆς 16.914,30 τεμάχια. Ἡ Ἀρχαιολογικὴ Ἐταιρεία ἀγόρασε καὶ τὸ ὑπόλοιπο ποσοστὸ μιᾶς μετοχῆς 0.70.
15. ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ: Στὴν ὁμάδα αὐτὴ τῶν λογαριασμῶν ἀναγράφονται, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ ὑπόλοιπο Ταμείου τῆς 31.12.2003, καὶ τὰ ὑπόλοιπα τῶν λογαριασμῶν ταμειυτηρίου ὄψεως καὶ προθεσμιακῶν καταθέσεων τῆς Α.Ε. σὲ διάφορες Τράπεζες. Τὸ ὕψος τῶν διαθεσίμων τῆς 31.12.2003 ἀνέρχεται σὲ 3.803.265,12 ΕΥΡΩ.
16. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ: Στὸν λογαριασμὸ αὐτὸ ἀναγράφονται τὰ ἔσοδα τὰ ὁποῖα θὰ εἰσπραχθοῦν τὸ ἔτος 2004.

ΠΑΘΗΤΙΚΟ

1. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ: Ἀπεικονίζει τὴν καθαρὴ περιουσία τῆς Α.Ε. κατὰ τὴ 31.12.2003, ὅπως αὐτὴ προκύπτει ἂν ἀπὸ τὸ Σύνολο τοῦ Ἐνεργητικοῦ ἀφαιρέσουμε τὸ Καθαρὸ Παθητικὸ. Ἡ καθαρὴ θέση τῆς 31.12.2003 ἀνέρχεται σὲ 4.715.802,61 ΕΥΡΩ.
2. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗΣ ΧΡΕΟΓΡΑΦΩΝ: Ὁ λογαριασμὸς αὐτὸς προέρχεται ἀπὸ τὴν ἀναπροσαρμογὴ καὶ τὴν τακτοποίησιν τῆς ἀξίας τῶν χρεογράφων κατὰ τὸ παρελθὸν καὶ κατὰ τὸ ἔτος 2003. Προορισμὸς εἶναι ἡ κάλυψη ζημιῶν ἀπὸ ἐνδεχόμενὴ μεταβολὴ τῆς τιμῆς τους κατὰ τὴν ἐξόφλησιν. Τὸ ἔτος 2003 ὁ λογαριασμὸς αὐτὸς προσαυξήθηκε μὲ τὸ ποσὸ τῶν 76.136,75 ΕΥΡΩ ἐκ τῆς ἀξίας τῶν δωρεὰν μετοχῶν ποὺ ἐδόθησαν ἀπὸ τὴν Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ΑΕ.
3. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΑΠΟ ΠΩΛΗΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ: Στὸν λογαριασμὸ αὐτὸ περιλαμβάνεται ἡ διαφορὰ μεταξὺ τῆς τιμῆς πώλησης ἀκινήτων μας καὶ τῆς ἐγγεγραμμένης στὰ βιβλία τῆς Ἐταιρείας ἀξίας τῶν ἀκινήτων αὐτῶν.
4. ΠΙΣΤΩΤΕΣ: Στὴν ὁμάδα αὐτὴ τῶν λογαριασμῶν ἐμφανίζονται οἱ ὑποχρεώσεις τῆς Α.Ε. πρὸς τὸ Δημόσιο ἀπὸ παρακρατηθέντες φόρους, περιλαμβανομένου καὶ τοῦ ΦΕΠ (φόρου εἰσοδήματος περιουσίας), ἀποδοτέους ἐντὸς τοῦ 2004, ἀπὸ κρατήσεις ὑπὲρ ΙΚΑ μηνὸς Δεκεμβρίου καὶ δώρου Χριστουγέννων 2003, ἀποδοτέες τὸ 2004, καὶ ἀπὸ εἰσπραχθεῖσες ἐγγυήσεις ἀπὸ τοὺς ἐνοικιαστῆς ἀκινήτων μας.
5. ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ: Στὸν λογαριασμὸ αὐτὸ ἀπεικονίζεται ἡ ὑποχρέωσις τῆς Α.Ε. σὲ διάφορους προμηθευτές.
6. ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΕΡΓΩΝ: Στὴν ὁμάδα αὐτὴ τῶν λογαριασμῶν ἀπεικονίζονται τὰ ὑπόλοιπα τῶν διαφόρων πιστώσεων ποὺ χορηγήθηκαν ἀπὸ τὸ Δημόσιο καὶ ἀπὸ ἄλλους φορεῖς στὴν Α.Ε. γιὰ τὴ χρηματοδότησιν διαφόρων μεγάλων ἔργων.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		1.228.981,61
Γήπεδα	393.248,85	
Κτίρια	15,84	
Έγκαταστάσεις κτιρίων	616.266,42	
Μηχανολογικός εξοπλισμός	0,01	
Μεταφορικά μέσα	2.413,69	
Άκιν/σεις υπό εκτέλεση & προκαταβολές	76.135,55	
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	93.978,31	
Βιβλία αποθέματος (έκτος συναλλαγής)	8.804,11	
Βιβλία Βιβλιοθήκης	<u>38.118,83</u>	
 ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ		1.687.265,51
Βιβλία προς διάθεση (βιβλία απογραφής)	1.486.135,12	
Βιβλία προς διάθεση έκδοσης 2003	120.434,47	
Βιβλία υπό έκδοση	<u>80.695,92</u>	
 ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ		319.619,90
Πελάτες	7.523,28	
Χρεώστες	<u>312.096,62</u>	
 ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ		1.647.099,58
 ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		3.803.265,12
Ταμείο	6.377,49	
Καταθέσεις ταμειυτ. και προθεσμίας	<u>3.796.887,63</u>	
 ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓ. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		<u>3.256,24</u>
 ΣΥΝΟΛΑ		<u>8.689.487,96</u>

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2003

ΠΑΘΗΤΙΚΟ		
ΚΕΦΑΛΑΙΟ		
Ύφιστάμενο κατά την 31.12.2003		4.715.802,61
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ		1.863.305,02
Διαφορά αποτίμησης χρεογράφων	375.301,52	
ΎΑποθεματικό από πώληση ακινήτου	<u>1.488.003,50</u>	
ΠΙΣΤΩΤΕΣ		111.116,68
Ύποχρεώσεις από φόρους και τέλη	53.338,05	
ΎΑσφαλιστικοί οργανισμοί - ΙΚΑ	35.029,17	
Πιστωτές διάφοροι	<u>22.749,46</u>	
ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ		8.524,04
ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΕΡΓΩΝ		1.990.739,61
		<u>8.689.487,96</u>

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΕΞΟΔΑ		
ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗΣ ΣΚΟΠΟΥ		140.418,23
Πρόγραμμα άνασκαφών	4.934,70	
Πρόγραμμα δημοσιεύσεων	26.909,71	
Άξιοποίηση Αρχείου	18.465,66	
Ξενώνες	3.240,20	
Σχολή Διδασκαλίας Ιστορίας τής Τέχνης	3.083,92	
Δωρεάν διατεθείσες εκδόσεις	44.097,89	
Υποτροφίες	-	
Οικονομικές ενισχύσεις έπιστημονικού σκοπού	<u>39.686,15</u>	
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ		1.282.107,69
Άποδοχές Προσωπικού (έπιστημ. και διοικητ.)	515.512,78	
Έργοδοτικές εισφορές	146.696,33	
Άποσβέσεις	106.135,35	
Φόροι και τέλη	7.599,92	
Δαπάνες ακινήτων	24.798,21	
Τμήμα Κύπρου	28.056,83	
Γενικά έξοδα	<u>453.308,27</u>	
ΣΥΝΟΛΑ		<u><u>1.422.525,92</u></u>

Άθηναι,

Ό Πρόεδρος
ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ Π. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ό Γενικός Γραμματεΐς
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Χ. ΠΕΤΡΑΚΟΣ

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ

Έλέγξαμε τις άνωτέρω Οικονομικές Καταστάσεις τής Άρχαιολογικής Έταιρείας, τής χρήσεως που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2003. Ό έλεγχός μας έγινε σύμφωνα με τις έλεγκτικές διαδικασίες που κρίναμε κατάλληλες, βάσει των άρχών και κανόνων έλεγκτικής που ακολουθεί το Σώμα Όρκωτών Έλεγκτών. Τέθηκαν στη διάθεσή μας τα βιβλία και στοιχεία που τήρησε ή Άρχαιολογική Έταιρεία και μάς δόθηκαν οι άναγκαΐες για τον έλεγχο πληροφορίες που ζητήσαμε. Έλήφθησαν υπ'

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΧΡΗΣΕΩΣ 2003

ΕΣΟΔΑ	
Μισθώματα ακινήτων	236.013,88
Μισθώματα αίθουσων διαλέξεων - δεξιώσεων	9.165,00
Σχολή Διδασκαλίας Ίστορίας τής Τέχνης	27.625,00
Δωρεές διαφόρων	13.500,00
Έπιχορηγήσεις κρατικές	-
Έπιχορηγήσεις από ΟΠΑΠ/ΛΟΤΤΟ	-
Έπιχορηγήσεις - δωρεές Τμήματος Κύπρου	-
Συνδρομές Έταίρων	3.045,00
Τόκοι προθεσμιακων καταθέσεων	76.338,98
Τόκοι καταθέσεων λογαριασμων ταμειυτηριου και ύψεως	1.940,34
Τόκοι χορηγημένων δανείων	123,20
Έσοδα κληροδοτημάτων	-
Μερίσματα μετοχων Ε.Ε.Ε.Χ.	-
Μερίσματα μετοχων Ε.Τ.Ε.	76.114,35
Μερίσματα μετοχων Τραπεζης τής Ελλάδος	35,20
Μερίσματα μετοχων Α.Τ.Ε.	-
Καθαρά έσοδα πώλησης βιβλίων	66.809,91
Διάφορα έσοδα	242.065,04
Υπόλοιπο πρὸς έξισωση	669.750,02
	<u>1.422.525,92</u>

31 Δεκεμβριου 2003

Η Προϊσταμένη του Λογιστηριου

ΕΛΕΝΗ Γ. ΒΑΖΑΚΗ

ὄψη οί διατάξεις του Ὀργανισμου και του Οικονομικου Κανονισμου αὐτης. Σχετικη έκθεση από τον έλεγχο των άνωτέρω Οικονομικων Καταστάσεων θα διαβιβασθει στη διοίκηση τής Αρχαιολογικης Έταιρειας.

Άθηναι, 14 Άπριλιου 2004

Ο Όρκωτος Έλεγκτης

ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΚΟΚΚΑΛΗΣ

ΒΚΡ ΠΡΟΤΥΠΟΣ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ Α.Ε.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ 2003

ΕΣΟΔΑ. Τὰ πάσης φύσεως ἔσοδα τῆς Α.Ε. κατὰ τὸ ἔτος 2003 ἀνῆλθαν σὲ 752.775,90 ΕΥΡΩ. Στὸ ποσὸ αὐτὸ περιλαμβάνονται καὶ 3.442,48 ΕΥΡΩ ποῦ ἀντιστοιχοῦν σὲ δεδουλευμένους τόκους προθεσμιακῶν καταθέσεων μὴ εἰσπραχθέντας τὸ 2003 καὶ εἰσπρακτέους τὸ ἐπόμενο ἔτος κατὰ τὴν ἐξόφληση τῶν διαφόρων τίτλων. Συνεπῶς τὰ πραγματικὰ εἰσπραχθέντα ἔσοδα ἀνῆλθαν σὲ 744.333,42 ΕΥΡΩ.

ΕΞΟΔΑ. Τὰ πάσης φύσεως ἔξοδα (δαπάνες) τῆς Α.Ε. διακρίνονται σὲ δύο μεγάλες κατηγορίες: στὶς δαπάνες ἐκπλήρωσης τοῦ σκοποῦ τῆς Α.Ε. καὶ στὶς λειτουργικὲς δαπάνες. Οἱ δαπάνες (ἔξοδα) ἔτους 2003 ἀνῆλθαν σὲ 1.422.525,92 ΕΥΡΩ.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ. Εὐχαρίστως ἀναφέρουμε στοὺς ἐταίρους ὅτι, ὅπως προκύπτει ἀπὸ τὸν ἔλεγχο τὸν ὁποῖο διενεργήσαμε, τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας ἐφαρμόζει μὲ σταθερότητα καὶ συνέπεια συνετὴ πολιτικὴ ὡς πρὸς τὴ διαχείριση τῶν οἰκονομικῶν τοῦ Ἰδρύματος, τὴ διεξαγωγὴ τῶν ἀνασκαφῶν, τὴν αὔξηση τῶν δημοσιευμάτων, τὸν πλουτισμὸ τῆς Βιβλιοθήκης καὶ τοῦ Ἀρχείου καὶ τὴν ἐκπόνηση μεγάλων ἀρχαιολογικῶν καὶ ἀρχαιογνωστικῶν ἔργων. Στὸ ἔργο αὐτὸ συμπαρίσταται τὸ προσωπικὸ τῆς Ἑταιρείας μὲ γνώση, ἱκανότητες καὶ προθυμία. Πολύτιμη ὑπῆρξε ἡ βοήθεια τοῦ Ὁρκωτοῦ Ἐλεγκτῆ στὴ διεξαγωγὴ τῆς οἰκονομικῆς διαχείρισης.

ΠΡΟΤΑΣΗ: Ἀπὸ τὸν ἔλεγχο ποῦ διεξήχθη ἐπιβεβαιώθηκαν τὰ ἀναφερόμενα στὸν Ἰσολογισμὸ ὑπόλοιπα τῶν λογαριασμῶν, καθὼς ἐπίσης καὶ ἡ ὀρθότητα καὶ ἀκρίβεια στὴν τήρηση τῶν βιβλίων καὶ στοιχείων. Οἱ δαπάνες ποῦ ἔγιναν συνοδεύονται ἀπὸ πλήρη καὶ νόμιμα δικαιολογητικὰ καὶ εἶναι μέσα στὰ ὅρια τῶν πιστώσεων τοῦ Προϋπολογισμοῦ. Δὲν διαπιστώθηκε καμιά παράλειψη, ἀνωμαλία ἢ διαχειριστικὴ ἀταξία καὶ προτείνουμε τὴν ἀπαλλαγὴ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀπὸ κάθε εὐθύνη.

Ἡ Ἐξελεγκτικὴ Ἐπιτροπεία

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΒΕΛΙΣΣΑΡΙΟΥ – ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΔΕΚΟΥΛΑΚΟΥ –
ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΜΑΥΡΟΓΙΑΝΝΗΣ – ΜΑΡΙΑ ΠΙΠΙΑΗ – ΜΕΛΙΩ ΠΩΛΟΓΙΩΡΓΗ

Μετὰ τὴν ἀνάγνωση τῆς Ἐκθεσης καὶ τοῦ Πιστοποιητικοῦ τοῦ Ὁρκωτοῦ Ἐλεγκτῆ ἢ Πρόεδρος τῆς Συνέλευσης ἔδωσε λόγο στοὺς ἐταίρους γιὰ ἐρωτήσεις, σχόλια καὶ παρατηρήσεις.

Ὁ κύριος Δημήτριος Κουτρούμπας κατήγγειλε τὴν πρωτοφανῆ συμπεριφορὰ τοῦ Ὑπουργείου Πολιτισμοῦ ὅσον ἀφορᾷ τὴν κατάργηση τῆς χρηματοδότησης πρὸς τὴν Ἐταιρεία.

Ὁ κύριος Γεώργιος Οἰκονομίδης συμφώνησε μὲ τὸν κ. Κουτρούμπα· πρότεινε νὰ γίνουν διαβήματα πρὸς τὸ Ὑπουργεῖο καὶ ζήτησε ἀπὸ τοὺς ἐταίρους νὰ βρίσκονται σὲ ἐπαφὴ μὲ τὸ Συμβούλιο τῆς Ἐταιρείας. Ἐπίσης προέτρεψε τὸ Συμβούλιο νὰ ἐπαναλάβει τὴν πρόσκληση πρὸς τοὺς ἐταίρους γιὰ τὴν παράδοση στὴν Ἐταιρεία κειμένων (ἀναφορικὰ μὲ τὶς ἀνασκαφὲς τῆς Ἐταιρείας καὶ τὴν πορεία τῆς ἐπιστημονικῆς ἔρευνας ὡς πρὸς αὐτές), ποὺ ἔχουν ζητηθεῖ γιὰ τὸ Διαδίκτυο.

Ὁ κύριος Πέτρος Καλλιγᾶς συνυπογράμμισε τὰ σχετικὰ περὶ τῆς στάσης τοῦ Ὑπουργείου καὶ προέτρεψε τὸ Συμβούλιο νὰ γνωστοποιήσει στοὺς ἐταίρους τὶς ἐνέργειες σὶς ὁποῖες θὰ προβεῖ γιὰ νὰ ἀποκατασταθεῖ ἡ σχέση μὲ τὸ Ὑπουργεῖο.

Ὁ κύριος Κωνσταντῖνος Παπαπάνος ἔκανε τὶς ἐξῆς ἐπισημάνσεις: νὰ ἐπαναληφθεῖ ἡ πρόσκληση στοὺς ἐταίρους γιὰ τὴν παράδοση τῶν κειμένων τους γιὰ τὸ Διαδίκτυο, νὰ συμμετέχουν οἱ ἐταῖροι μὲ κείμενα στὸν *Μέντορα*, ὥστε νὰ μὴν ἐπωμίζεται ὅλο τὸ βάρος ὁ Γενικὸς Γραμματέας, καθὼς ἐπίσης καὶ νὰ ἐπαναληφθοῦν οἱ προσπάθειες γιὰ τὸ Τμήμα τῆς Ἐταιρείας στὴν Κύπρο.

Ἡ Πρόεδρος κυρία Ἐβη Τουλούπα ἐρώτησε, μήπως τὸ Ὑπουργεῖο Παιδείας καὶ ὄχι τὸ Ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ εἶναι ἀρμόδιο γιὰ τὰ ἀρχεῖα καὶ τὶς βιβλιοθήκες. Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς προσδιόρισε ὅτι γιὰ τὴν Ἐταιρεία ἡ ἐποπτεία ἀσκεῖται ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ.

Ὁ κύριος Βασίλειος Σγούτας πρότεινε νὰ δημοσιοποιηθεῖ ἡ στάση τοῦ Ὑπουργείου ἀπέναντι στὴν Ἐταιρεία σχετικὰ μὲ τὴν διακοπὴ τῆς χρηματοδότησης.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐταιρείας κύριος Ἐπαμεινώνδας Σηλιωτόπουλος ἔλαβε τὸν λόγο γιὰ νὰ ἐκθέσει τὶς προσωπικὲς ἐνέργειες καὶ τὶς ἐπαφές του μὲ τὸ Ὑπουργεῖο γιὰ τὴν ἐπανάληψη τῆς χρηματοδότησης τῆς Ἐταιρείας, καὶ συνεπῶς τὴν

έπανεργοποίηση του διαγραφέντος κωδικού επιδότησης. Ἀνήγγειλε ὅτι προγραμματίζεται συνάντηση μὲ τὸν Πρωθυπουργὸ καὶ Ὑπουργὸ Πολιτισμοῦ, στὸν ὁποῖο ἄλλωστε εἶχαν ἤδη τεθεῖ προεκλογικῶς οἱ ἐκκρεμότητες τῆς Ἐταιρείας μὲ τὸ Ὑπουργεῖο. Τέλος, ζήτησε ἀπὸ τὴ Συνέλευση νὰ ἐγκρίνει πρόταση γιὰ σύνταξη ψηφίσματος σχετικοῦ μὲ τὴ ρύθμιση τῆς ἐπιδότησης καὶ περαιτέρω ἐπίδοση τοῦ ἐγγράφου ἀπὸ τὸ Συμβούλιο.

Ἡ Πρόεδρος τῆς Συνέλευσης κάλεσε στὴ συνέχεια τὸν Γενικὸ Γραμματέα νὰ ἀπαντήσει στὶς παρατηρήσεις καὶ τὰ ἐρωτήματα τῶν ἐταίρων.

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς ἀπευθυνόμενος στὸν κύριο Παπαπάνο ἐξέθεσε τὶς ἐνέργειες ποὺ ἐγίναν γιὰ τὸ Τμήμα Κύπρου. Ὑπάρχει φύλακας, ὁ ὁποῖος ἐπιβλέπει τὸ κτίριο καὶ τὸν ἐξοπλισμὸ τοῦ Τμήματος. Ὁ ἐξοπλισμὸς προσφέρθηκε στὴν Ὑπηρεσία γιὰ τὸ παράρτημα τὸ ὁποῖο ἐπρόκειτο νὰ κάνει στὴ Λευκωσία, ὅπως ὁ ἴδιος προσωπικὰ εἶχε διαβεβαιώσει τὴν πρώην Γενικὴ Γραμματέα τοῦ Ὑπουργείου. Σχολίασε τὴν ἀδιαφορία καὶ τὴν ἀπουσία συνδρομῆς τοῦ Ὑπουργείου γιὰ τὸ θέμα. Ἐφόσον δὲν ὑπάρξει ἄλλη ἐξέλιξη, ἡ Ἐταιρεία θὰ δωρίσει τὰ βιβλία στὸ Πανεπιστήμιο Κύπρου καὶ τὸν ἐξοπλισμὸ στὴν Ἀρχαιολογικὴ Ὑπηρεσία τῆς Κύπρου.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ζήτημα τῆς εὐρύτερης γνωστοποίησης τῆς στάσης τοῦ Ὑπουργείου εἶπε ὅτι δυστυχῶς οἱ δημοσιογράφοι γνωρίζουν τὴν κατάσταση ἀλλὰ γιὰ λόγους δικούς τους δὲν δημοσιοποιοῦν τὴν πραγματικότητα.

Ὁ κύριος Βασίλειος Σγούτας συμφώνησε γιὰ τὴ στάση τῶν δημοσιογράφων.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου κύριος Ἐπαμεινώνδας Σπηλιωτόπουλος ἔκανε πρόταση γιὰ τὸ περιεχόμενο τοῦ ψηφίσματος, τὸ ὁποῖο ἀφενὸς νὰ περιέχει τὴ διαμαρτυρία γιὰ τὴ στάση τοῦ Ὑπουργείου καὶ ἀφετέρου τὴ διατύπωση αἰτήματος γιὰ ἐπανάληψη τῆς συνεργασίας καὶ εἰδικότερα τῆς ἐπιδότησης.

Ἡ Πρόεδρος τῆς Συνέλευσης ἔδωσε τὸν λόγο σὲ ὅσους θὰ ἤθελαν νὰ κάνουν παρατηρήσεις καὶ συμπληρώσεις στὸ ψήφισμα.

Ὁ κύριος Σπυρίδων Ἰακωβίδης ζήτησε νὰ προστεθεῖ ὅτι πρόκειται γιὰ τὴ «μέχρι τοῦδε συμπεριφορὰ» τοῦ Ὑπουργείου. Ὁ κύριος Κωνσταντῖνος Παπαπάνος πρότεινε νὰ ὑπάρχει αἴτημα νομικῆς κατοχύρωσης τῆς χρηματικῆς καταβολῆς. Ὁ κύριος Πέτρος Καλλιγᾶς παρατήρησε ὅτι τὸ καταγγελτικὸ ψήφισμα θὰ πρέπει νὰ ξεκινᾷ μὲ τὴ θέση τῆς Ἑταιρείας καὶ νὰ ἀκολουθεῖ ἢ ἀναφορὰ στὴν ἐπιδότηση. Ὁ κύριος Ἡλίας Οἰκονόμου ζήτησε νὰ τονισθεῖ ἢ διαγραφῆ τοῦ κωδικοῦ τῆς χρηματοδότησης ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖο. Ἡ κυρία Ἰφιγένεια Δεκουλάκου διαφώνησε μὲ τὸ καταγγελτικὸ ὕφος τοῦ ψηφίσματος, πρότεινε νὰ χαρακτηρίζεται ὡς διαμαρτυρία καὶ ὄχι ὡς καταγγελία, καὶ νὰ διαπνέεται ἀπὸ συναινετικὸ λόγο. Ὁ κύριος Χαράλαμπος Πέννας πρόσθεσε ὅτι ὁ κωδικὸς γιὰ τὴ διαφοροποίηση τῆς Ἑταιρείας ἀπὸ ἄλλα ἰδρύματα ὑπάρχει ἀπὸ τὸ 1970· ἀναρωτήθηκε μήπως ὁ κωδικὸς δὲν ἀποσύρθηκε, ἀλλὰ ἀπλῶς τέθηκε σὲ ἀδράνεια.

Ἡ Πρόεδρος τῆς Συνέλευσης ζήτησε ἔγκριση τῶν ἐταίρων γιὰ τὴν ἀπαλλαγὴ τοῦ Συμβουλίου ἀπὸ τὴν οἰκονομικὴ εὐθύνη τοῦ 2003, ἢ ὁποῖα καὶ δόθηκε ὁμόφωνα. Τέλος, εὐχήθηκε περαστικὰ στὴν ἐταῖρο κυρία Λίλα Μαραγκοῦ, καὶ ἔλυσε τὴ συνεδρίαση.

Ἡ Πρόεδρος
ΕΒΗ ΤΟΥΛΟΥΠΑ

Ἡ Α΄ Γραμματεὺς
ΕΥΓΕΝΙΑ ΒΙΚΕΛΑ

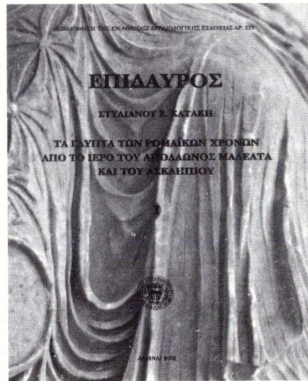
Ὁ Ἀντιπρόεδρος
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΑΖΑΡΑΚΗΣ ΑΙΝΙΑΝ

Ὁ Β΄ Γραμματεὺς
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ

ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ Ε. ΚΑΤΑΚΗ

ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ
ΤΑ ΓΛΥΠΤΑ ΤΩΝ ΡΩΜΑΪΚΩΝ ΧΡΟΝΩΝ
ΑΠΟ ΤΟ ΙΕΡΟ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ ΜΑΛΕΑΤΑ
ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ
I-II

Τόμος I: κείμενο. Τόμος II: πίνακες.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- I. Κατάλογος τῶν γλυπτῶν.
- II. Τεχνοτροπικὲς παρατηρήσεις - χρονολόγηση.
- III. Τυπολογικὲς παρατηρήσεις.
- IV. Σχέσεις γλυπτῶν καὶ χώρου.
Παρατηρήσεις σχετικὰ μὲ τὸν τόπο εὑρεσης τῶν γλυπτῶν.
- V. Τὸ πρόβλημα τῶν ἐργαστηρίων.
- VI. Τὰ γλυπτὰ στὴν ἱστορικὴ-κοινωνικὴ ἐξέλιξη τοῦ ἱεροῦ.
Γερμανικὴ περίληψη καὶ Εὐρετήριο τῶν γλυπτῶν κατὰ τύπους καὶ Μουσεῖα.

Σχῆμα 28×21 ἐκ.

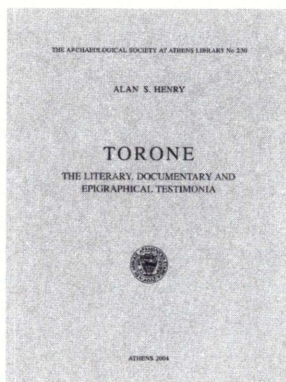
Διατίθεται σὴν Ἀρχαιολογικῇ Ἐταιρείᾳ, Πανεπιστημίου 22, Ἀθήνα 106 72,
τηλ. 210 3625531, Fax 210 3644996.

Ἀποστέλλεται ἐπίσης ἐπὶ ἀντικαταβολῇ, κατόπιν παραγγελίας.

ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ

ALAN S. HENRY

TORONE
THE LITERARY, DOCUMENTARY AND
EPIGRAPHICAL TESTIMONIA

CONTENTS

PART I: HISTORY, GEOGRAPHY AND TOPOGRAPHY

- A. Authors
- B. Athenian tribute quota lists and re-assessment decree
- C. Documents from Mt Athos
- D. Destruction of Torone by the Venetians in 1659
- E. The early modern travellers and Meritt's 1922 visit

PART II: NATURAL HISTORY AND RESOURCES

- A. Land resources
- B. Marine resources

PART III: MISCELLANEA

- A. Epitaphs (literary)
- B. Inscriptions
- C. Linguistic Phenomena
- D. Mythology
- E. Proverbs

Σχήμα 21×28 έκ., σ. 114

Διατίθεται στην 'Αρχαιολογική 'Εταιρεία, Πανεπιστημίου 22, 'Αθήνα 106 72,
τηλ. 210 3625531, Fax 210 3644996.

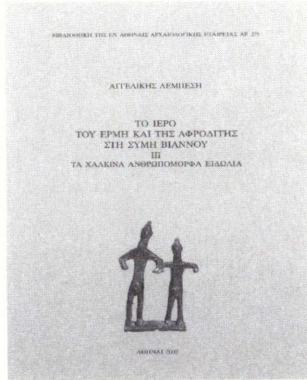
'Αποστέλλεται επίσης επί αντικαταβολή, κατόπιν παραγγελίας.

ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΛΕΜΠΕΣΗ

ΤΟ ΙΕΡΟ
ΤΟΥ ΕΡΜΗ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ
ΣΤΗ ΣΥΜΗ ΒΙΑΝΝΟΥ

III

ΤΑ ΧΑΛΚΙΝΑ ΑΝΘΡΩΠΟΜΟΡΦΑ ΕΙΔΩΛΙΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ: 1. Τὸ ἱερό – 2. Μέθοδος μελέτης – 3. Ἡ σάθμη τῆς ἔρευνας.
- II. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ.
- III. ΧΡΟΝΟΛΟΓΗΣΗ: Α. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΕΣ – Β. ΤΑ ΕΙΔΩΛΙΑ:
α. Μινωικά – β. Μεταβυζαντινῆς περιόδου – γ. Πρωτογεωμετρικά – δ. Γεωμετρικά –
ε. Πρώιμα ἀρχαϊκά – στ. Ἀρχαϊκά – ζ. Αὐστηροῦ ρυθμοῦ – η. Ἑλληνιστικά.
- IV. ΤΕΧΝΙΚΗ.
- V. Ἡ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΕΙΔΩΛΙΩΝ.
- VI. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ.
- VII. ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΣ: 1. Οἱ λάτρεις – 2. Οἱ ὀ-
πλοφόροι – 3. Τὸ σύνταγμα τῶν κρανοφόρων – 4. Ὁ κυπελλοφόρος – 5. Οἱ τοξό-
τες – 6. Ὁ αὐτομαστιγούμενος – 7. Αὐλητῆς καὶ φορμικτῆς – 8. Ὁδηγὸς ταύρου –
9. Οἱ κριοφόροι – 10. Οἱ κοῦροι – 11. Ἡ ἀνδρική καθιστὴ μορφή – 12. Ὁ κένταυρος
– 13. Ἑρμῆς νεανίη ἀνδρὶ ἑοικώς – 14. Διπλὸς Ἑρμῆς – 15. Ἡ γυναικεία μορφή.
- VIII. Οἱ ἀναθετὲς τῶν εἰδωλίων.
- IX. ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΚΡΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΛΛΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ: 1. Οἱ ἀρχές – 2. Ἡ
παράδοση – 3. Οἱ ἰδιοτυπίες – 4. Ἡ ἀκμή – 5. Ἡ παρακμή.
- X. Ἡ ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΚΡΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΛΛΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ.
Ἀγγλικὴ περίληψη.

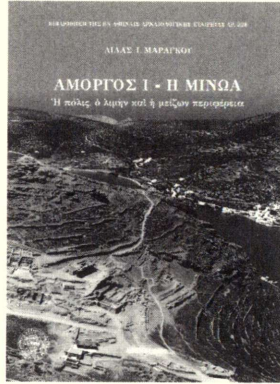
Σχῆμα 28×21 ἐκ.

Διατίθεται στὴν Ἀρχαιολογικὴ Ἐταιρεία, Πανεπιστημίου 22, Ἀθήνα 106 72,
τηλ. 210 3625531, Fax 210 3644996.

Ἀποστέλλεται ἐπίσης ἐπὶ ἀντικαταβολῇ, κατόπιν παραγγελίας.

ΛΙΛΑΣ Ι. ΜΑΡΑΓΚΟΥ

ΑΜΟΡΓΟΣ Ι. Η ΜΙΝΩΑ
Η ΠΟΛΙΣ, Ο ΛΙΜΗΝ ΚΑΙ Η ΜΕΙΖΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- I. ΣΚΑΡΙΦΗΜΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΑΜΟΡΓΟΥ: Προϊστορική εποχή – Ιστορικοί χρόνοι – Παλαιοχριστιανική περίοδος – Πρώιμη Βυζαντινή περίοδος – Μέση Βυζαντινή περίοδος – Ενετοκρατία – Νεώτεροι χρόνοι.
- II. Η ΜΙΝΩΑ: Τὸ ὄνομα – Ἡ ἔρευνα – Συνοπτική ιστορία τῆς Μινώας.
- III. ΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΚΑΤΑΛΟΙΠΑ: Ἡ πρόσβαση – Ἡ εἴσοδος στὰ ἀρχαῖα ἐρείπια – Ἡ ἐνημέρωση τοῦ ἐπισκέπτη – Περιήγηση στὴν ἀρχαία πόλη καὶ στὴν ἀκρόπολη – Ἐπίσκεψη στὸν χῶρο τῆς ἀνασκαφῆς – Ἡ κάτω πόλη – Πορεία πρὸς τὴν ἀκρόπολη – Ἡ τειχιωμένη ἀκρόπολη.
- IV. Ο ΛΙΜΗΝ: Τὰ Κατάπολα – Τὸ Κατ' Ἀκρωτήρι – Τὸ Ραχίδι – Τὸ Ξυλοκερατίδι.
- V. Η ΜΕΙΖΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΤΗΣ ΜΙΝΩΑΣ: Ἀρχαῖοι πύργοι-ἀγροτικές ἐγκαταστάσεις – Τὰ Ἱερά.
- VI. ΑΠΟ ΤΟ ΦΥΤΩΝΥΜΙΚΟ ΤΗΣ ΑΜΟΡΓΟΥ.
- Η ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΑΜΟΡΓΟΥ: Α. Γενική – Β. Τῆς Μινώας.
- ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ: I. Τοπωνύμια – II. Ἐπιγραφές.

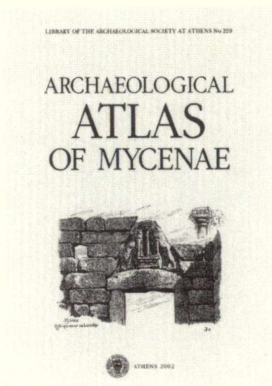
Σχῆμα 28×21 ἐκ.

Διατίθεται στὴν Ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρεία, Πανεπιστημίου 22, Ἀθήνα 106 72,
τηλ. 210 3625531, Fax 210 3644996.

Ἀποστέλλεται ἐπίσης ἐπὶ ἀντικαταβολῆ, κατόπιν παραγγελίας.

S. E. IAKOVIDIS - E. B. FRENCH *et al.*

ARCHAEOLOGICAL
ATLAS
OF MYCENAE

CONTENTS

Early Accounts of Mycenae.
Visitors to Mycenae.

PART I: THE CITADEL

Topographical Commentary – The Citadel as a whole – The Excavated Areas.

PART II: THE AREA OUTSIDE THE WALLS

Introduction – Topographical Commentary – Concordance of notable features – Chronological Commentary – Geology of the Mycenae Area – The Mycenaean Roads in the Survey Area – Mycenae Road Network – The Houses – The Chamber Tombs – The Cemeteries – Catalogue by Map/Square – Concordance of Chamber Tomb Cemeteries.

ILLUSTRATIONS

MAPS. Overall Area and cemeteries – The Roads – Detailed maps with diagrams of individual cemeteries attached (1-12).

PLANS. General plan of the Citadel – Detailed plans of the Citadel (1-9).

27 FIGURES.

Σχήμα 31,5×43 εκ., σ. 136

Διατίθεται στην 'Αρχαιολογική Έταιρεία, Πανεπιστημίου 22, 'Αθήνα 106 72,
τηλ. 210 3625531, Fax 210 3644996.

'Αποστέλλεται επίσης επί αντικαταβολή, κατόπιν παραγγελίας.